IslamHouse.com

مركز أصول
Osoul Center
www.osoulcenter.com

ईसाई धर्मको वास्तविकता

लेखक
अतीकुर्रहमान मुहम्मद इदरीस खान मक्की

संशोधक
अहमद भण्डारी
मुहम्मद इदरीस सलफी

नेपाली
Nepali
نيبالي

حقيقة الديانة النصرانية

تأليف

عتيق الرحمن محمد إدريس خان مكي

مراجعة

أحمد بهنداري

محمد إدريس سلفي

नेपाली

Nepali

نيبالي

Osoul Center
www.osoulcenter.com

This book has been conceived, prepared and designed by the Usool International Centre. All photos used in the book belong to the Usool Centre. The Centre hereby permits all Sunni Muslims to reprint and publish the book in any method and format on condition that 1) acknowledgement of the Usool Centre is clearly stated on all editions; and 2) no alteration or amendment of the text is introduced without reference to the Usool Centre. In the case of reprinting this book, the Centre strongly recommends maintaining high quality.

+966 504 442 532
+966 11 445 4900
+966 11 497 0126
P.O.BOX 29465 Riyadh 11457
osoul@rabwah.com
www.osoulcenter.com

بسم الله الرحمن الرحيم

सर्वाधिकार लेखकमा सुरक्षित छ ।

विषय सूची

प्रस्तावना	11
परिचय	15
ईसाईहरूका केही प्रमुख समूहहरूको वर्णन	41
अरथोडक्स	41
काथुलिक	45
प्रोटेस्टेन्ट	49
ईसाईहरुको केही प्रमुख आस्थाहरुको वर्णन	54
ईसाई र हिन्दुधर्म बीच समानता	56
ईसाई र बौद्धधर्म बीच समानताको झलक	62
समाप्ति	74

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿ ٱدۡعُ إِلَىٰ سَبِيلِ رَبِّكَ بِٱلۡحِكۡمَةِ وَٱلۡمَوۡعِظَةِ ٱلۡحَسَنَةِۖ وَجَٰدِلۡهُم بِٱلَّتِي هِيَ أَحۡسَنُۚ ﴾ النحل: ١٢٥

अर्थ: (हे पैगम्बर!) मानिसहरूलाई बुद्धिमत्ता र असल उपदेशको साथ आफ्नो पालनकर्ताको बाटोतिर बोलऊ र सधै राम्रो तरिकाले तिनीहरूसित कुरा र प्रतिउत्तर गर ।

प्रस्तावना

बिस्मिल्लाहिर्रहमानिर्रहीम

समस्त प्रकारका प्रशंसाहरू अल्लाहकै लागि छन् जसले यस संसारलाई उत्पन्न गरे, यसमा बसोबास गर्नको लागि विभिन्न थरीका प्राणीहरूलाई अविष्कृत गरे र जसले हाम्रो हृदयलाई आफ्नो सत्मार्गतर्फ लगाइदिए, आफ्नो श्रद्धा एवं प्रेम र आदरबाट परिपूर्ण गरिदिए। म गवाही दिन्छु कि अल्लाह बाहेक कोही सत्य पूज्य छैन, उनी एक्लै छन्, उनको कोही सहभागी छैन र म गवाही दिन्छु कि मुहम्मद सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम अल्लाहका भक्त एवं सन्देष्टा हुन्। तसर्थ अल्लाहको अनगिन्ति शान्ति र दया अवतरित होस् मुहम्मद सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लममाथि, उहाँका घरपरिवार, समस्त साथीहरूमाथि र ती सबैमाथि जुन प्रलयसम्म उहाँको पद्धतिमा हिंड्ने छन्।

प्रस्तुत पुस्तकमा मैले ईसाई धर्म (क्रिश्च्यानिटी) को बारेमा केही वर्णन गर्ने आँट गरेको छु। वर्तमान कालमा केही समयदेखि ईसाईहरू हाम्रो देश नेपालमा आफ्नो धर्मको प्रचार मा केही तीव्रता देखाएका छन्, यसैकारण यस धर्मको बारेमा यस धर्मबाट अनभिज्ञ व्यक्तिहरूलाई सत्य कुराबाट र यस धर्मको वास्तविकताबाट परिचय गराउने उद्देश्यले प्रमाणसहीत

यसधर्मको वास्तविकता तपाईंहरू समक्ष प्रस्तुत गर्ने प्रयास गरेको छु । साथै मेरो समस्त प्रयास यस कुरामा केन्द्रित हुनेछ कि म यस शीर्षकसित संलग्न समस्त कुराहरूलाई कुरआन र हदीसको प्रकाशमा सिद्ध गर्न सकूँ । मेरो अल्लाहसित प्रार्थना छ कि अल्लाह आफ्नो दयाले मलाई मेरो लक्ष्यमा सफल पारुन्, साथै पाठकवर्गसित पनि सादर अनुरोध गर्दछु कि यस लेखमा कुनै त्रुटि भेटिएमा निम्नको ठेगानामा त्यस त्रुटितर्फ हाम्रो ध्यानाकर्षण गराइदिएमा तपाईंको आभारी हुनेछु ।

मलाई आशा छ कि मेरो यो सानो लेखबाट जनसमुदायलाई लाभ पुग्नेछ र अल्लाहले मेरो यस सानो प्रयासद्वारा हाम्रो समाजलाई अवैधानिक कार्यबाट पवित्र गर्नेछन् । अल्लाहसित विन्ती छ कि अल्लाह मेरो यस प्रयासलाई कबूल गरी मलाई र मेरो घरपरिवारका समस्त सदस्यहरूलाई स्वर्ग प्रदान गरुन् र मेरो स्वर्गीय आमा अनि बाजेलाई क्षमादान दिई स्वर्गमा उच्च स्थान प्रदान गरुन् । (आमीन)

लेखक
अतीकुर्रहमान मुहम्मद इदरीस खान मक्की
कपिलवस्तु नगरपालिका वार्ड नं. ९ महुवा
तौलिहवा कपिलवस्तु (नेपाल)
email-atiqkhannp1982@yahoo.com

परिचय

ईसाई धर्म क्रिश्च्यानिटी वास्तवमा यहूदी धर्म झैं इश्वरीय धर्म थियो । ईसाई वा नस्रानी हजरत ईसा अलैहिस्सलामका अनुयायीहरूलाई भनिन्छ । ईसा (येशु) अल्लाहका सत्यनिष्ठ भक्त र प्रियतम् सन्देष्टा थिए । उनको जन्म नै चमत्कारीपूर्ण थियो किनकि उनी बिना पिता हजरत मरियमको कोखबाट जन्मेका थिए र उनको यो पनि चमत्कार नै थियो कि उनी जन्मने बित्तिकै कुरा गर्न थालेका थिए । कुर्आनले यस घट्नालाई कुर्आनले यसरी वर्णन गरेको छः

﴿ وَإِذْ قَالَتِ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يَٰمَرْيَمُ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَىٰكِ وَطَهَّرَكِ وَٱصْطَفَىٰكِ عَلَىٰ نِسَآءِ
ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٢﴾ يَٰمَرْيَمُ ٱقْنُتِى لِرَبِّكِ وَٱسْجُدِى وَٱرْكَعِى مَعَ ٱلرَّٰكِعِينَ ﴿٤٣﴾ ذَٰلِكَ
مِنْ أَنۢبَآءِ ٱلْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ ۚ وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَٰمَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ
مَرْيَمَ وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾ إِذْ قَالَتِ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يَٰمَرْيَمُ إِنَّ
ٱللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ ٱسْمُهُ ٱلْمَسِيحُ عِيسَى ٱبْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ
وَمِنَ ٱلْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾ وَيُكَلِّمُ ٱلنَّاسَ فِى ٱلْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٤٦﴾
قَالَتْ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِى وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِى بَشَرٌ ۖ قَالَ كَذَٰلِكِ ٱللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ۚ إِذَا
قَضَىٰٓ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿٤٧﴾ وَيُعَلِّمُهُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَٱلتَّوْرَىٰةَ
وَٱلْإِنجِيلَ ﴾ [آل عمران: ٤٢ - ٤٨]

अर्थ: र जब दूतहरूले (मरियमसित) भने कि मरियम अल्लाहले तिमीलाई रोजेका छन् र पवित्र बनाएका छन् अनि संसारका सबै नारीहरूमध्येबाट तिमीलाई रोजेका छन्। हे मरियम ! तिमीले आफ्नो प्रतिपालकको आदेश पालन गर्नु, सज्दा गर्नु र रुकूअ् गर्नेहरूसँग रुकूअ् गर्नु । यी कुराहरू अदृश्यमा भएका समाचारहरू मध्येका हुन्, जसलाई हामीले तिम्रो छेउमा वह्य (वाणी) को माध्यमबाट पठाउँछौं र तिमी उनीहरूबीच थिएनौ । जब तिनीहरूले आफ्नो कलमहरू हालिराखेका थिए कि मरियमलाई कसले पाल्नेछ ? र त्यस समयमा पनि तिनीहरूबीच थिएनौ, जब कि तिनीहरू आपसमा झगडा गरिराखेका थिए । जब फरिश्ताहरूले भने: मरियम! अल्लाहले तिमीलाई आफ्नो एउटा शब्दद्वारा (पुत्रको) शुभ समाचार दिन्छन्, जसको नाम मसिह (प्रख्यात) ईसा बिन मरियम हुनेछ। यसलोक र परलोकमा मर्यादित र मेरो विशिष्टहरू मध्ये एउटा हुनेछ । उसले आमाको काखमा हुर्केको अवस्थामा र ठूलो भएपछि दुवै अवस्थाहरूमा मानिसहरूसित कुरा गर्नेछ र ऊ सदाचारीहरू मध्येबाट हुनेछ । मरियमले भनिन् हे पालनहार! मलाई पुत्र प्राप्ति कसरी हुन्छ ? जब कि आजसम कुनै पुरुषले मलाई छोएको पनि छैन । फरिश्ताले भने: अल्लाहले यस्तै जे चाहन्छन् त्यो सृष्टि गर्दछन् । जब उनी कुनै काम गर्न चाहन्छन त त्यसको हुकुम दिन्छन् कि भइहाल, अनि त्यो भइहाल्छ । अल्लाहले उसलाई लेख्न (पढ्न) र बुद्धि प्रदान गर्नेछन् र तौरात र इन्जील सिकाउने छन् । (सूरतु आले इम्रान ४२-४८)

अर्को ठाउँमा छ:

﴿ وَٱذۡكُرۡ فِي ٱلۡكِتَٰبِ مَرۡيَمَ إِذِ ٱنتَبَذَتۡ مِنۡ أَهۡلِهَا مَكَانٗا شَرۡقِيّٗا ١٦ فَٱتَّخَذَتۡ
مِن دُونِهِمۡ حِجَابٗا فَأَرۡسَلۡنَآ إِلَيۡهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرٗا سَوِيّٗا ١٧ قَالَتۡ إِنِّيٓ أَعُوذُ
بِٱلرَّحۡمَٰنِ مِنكَ إِن كُنتَ تَقِيّٗا ١٨ قَالَ إِنَّمَآ أَنَا۠ رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَٰمٗا
زَكِيّٗا ١٩ قَالَتۡ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَٰمٞ وَلَمۡ يَمۡسَسۡنِي بَشَرٞ وَلَمۡ أَكُ بَغِيّٗا ٢٠ قَالَ
كَذَٰلِكِ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٞۖ وَلِنَجۡعَلَهُۥٓ ءَايَةٗ لِّلنَّاسِ وَرَحۡمَةٗ مِّنَّاۚ وَكَانَ أَمۡرٗا
مَّقۡضِيّٗا ٢١ ۞ فَحَمَلَتۡهُ فَٱنتَبَذَتۡ بِهِۦ مَكَانٗا قَصِيّٗا ٢٢ فَأَجَآءَهَا ٱلۡمَخَاضُ
إِلَىٰ جِذۡعِ ٱلنَّخۡلَةِ قَالَتۡ يَٰلَيۡتَنِي مِتُّ قَبۡلَ هَٰذَا وَكُنتُ نَسۡيٗا مَّنسِيّٗا ٢٣ فَنَادَىٰهَا
مِن تَحۡتِهَآ أَلَّا تَحۡزَنِي قَدۡ جَعَلَ رَبُّكِ تَحۡتَكِ سَرِيّٗا ٢٤ وَهُزِّيٓ إِلَيۡكِ بِجِذۡعِ ٱلنَّخۡلَةِ
تُسَٰقِطۡ عَلَيۡكِ رُطَبٗا جَنِيّٗا ٢٥ فَكُلِي وَٱشۡرَبِي وَقَرِّي عَيۡنٗاۖ فَإِمَّا تَرَيِنَّ مِنَ ٱلۡبَشَرِ أَحَدٗا
فَقُولِيٓ إِنِّي نَذَرۡتُ لِلرَّحۡمَٰنِ صَوۡمٗا فَلَنۡ أُكَلِّمَ ٱلۡيَوۡمَ إِنسِيّٗا ٢٦ فَأَتَتۡ بِهِۦ قَوۡمَهَا
تَحۡمِلُهُۥۖ قَالُواْ يَٰمَرۡيَمُ لَقَدۡ جِئۡتِ شَيۡـٔٗا فَرِيّٗا ٢٧ يَٰٓأُخۡتَ هَٰرُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ ٱمۡرَأَ
سَوۡءٖ وَمَا كَانَتۡ أُمُّكِ بَغِيّٗا ٢٨ فَأَشَارَتۡ إِلَيۡهِۖ قَالُواْ كَيۡفَ نُكَلِّمُ مَن كَانَ فِي ٱلۡمَهۡدِ
صَبِيّٗا ٢٩ قَالَ إِنِّي عَبۡدُ ٱللَّهِ ءَاتَىٰنِيَ ٱلۡكِتَٰبَ وَجَعَلَنِي نَبِيّٗا ٣٠ وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيۡنَ مَا
كُنتُ وَأَوۡصَٰنِي بِٱلصَّلَوٰةِ وَٱلزَّكَوٰةِ مَا دُمۡتُ حَيّٗا ٣١ وَبَرَّۢا بِوَٰلِدَتِي وَلَمۡ يَجۡعَلۡنِي
جَبَّارٗا شَقِيّٗا ٣٢ وَٱلسَّلَٰمُ عَلَيَّ يَوۡمَ وُلِدتُّ وَيَوۡمَ أَمُوتُ وَيَوۡمَ أُبۡعَثُ حَيّٗا ٣٣
ذَٰلِكَ عِيسَى ٱبۡنُ مَرۡيَمَۖ قَوۡلَ ٱلۡحَقِّ ٱلَّذِي فِيهِ يَمۡتَرُونَ ٣٤ مَا كَانَ لِلَّهِ أَن يَتَّخِذَ مِن
وَلَدٖۖ سُبۡحَٰنَهُۥٓۚ إِذَا قَضَىٰٓ أَمۡرٗا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ٣٥ وَإِنَّ ٱللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمۡ فَٱعۡبُدُوهُۚ
هَٰذَا صِرَٰطٞ مُّسۡتَقِيمٞ ﴾ مريم: ١٦ - ٣٦

अर्थ: यस किताबमा मरियमको कथा पनि वर्णन गर, जब कि तिनी आफ्नो परिवारबाट अलग्गिएर पूर्वतिर लागिन् र

तिनीहरूबाट अदृश्य हुन एउटा आवरण (पर्दा) हालिन्, त्यस बेला हामीले तिनको समीपमा आफ्नो रूह (जिब्राईल फरिस्ता) लाई पठायौं अनि उनी तिनको अगाडि पूर्णरूपमा मानिस बनी प्रकट भए । (मरियमले) भनिन् कि यदि तिमी आत्मसंयमी हौ भने म तिमीबाट रहमानको शरण चाहन्छु । उनले भने कि म तिम्रो पालनकर्ताबाट पठाइएको (स्वर्गदूत) हुँ, तिमीलाई एउटा पवित्र पुत्र दिन आएको हूँ । भन्न थालिन कि मबाट पुत्र कसरी जन्मन सक्छ ? मलाई त अहिलेसम्म कुनै मानिसले स्पर्श गरेको छैन र म चरित्रहीन पनि होइन । उनले भने कि कुरा त यही नै हो तर तिम्रो पालनकर्ताको आदेश छ कि यो मेरो लागि सजिलो छ । र हामीले त यसलाई मानिसहरूको निम्ति एउटा निशानी बनाउने छौं र आफ्नो विशेष वरदान र यो त एउटा निश्चित कुरो हो । अनि तिनी गर्भवती भइहालिन् र यसैको कारण एउटा टाढा ठाउँतिर लागिन् । त्यसपछि प्रसवपीडाले तिनलाई एउटा खजूरको हाँगामुनि ल्यायो । भन्न थालिन् कि शायद म यसभन्दा अगाडि नै मरीसकेको भए र मानिसको सम्झना र विस्मृत भइहालेको भए राम्रो हुने थियो । त्यतिखेर मुनिबाट फरिश्ताले (स्वर्गदूतले) तिनलाई आवाज दिए कि चिन्तित न होऊ । तिम्रो पालनकर्ताले तिम्रो खुट्टा मुनिबाट एउटा पानीको मूल बगाइदिएका छन् । र त्यस खजूरको हाँगोलाई आफूतिर हल्लाऊ, यसले तिम्रो अगाडि खजूरको ताजा फल खसालिदिन्छ । अब निश्चिन्त भई खाऊ, पिऊ र आँखालाई शीतल पार (अर्थात नव-जात शिशुलाई

आफ्नो आँखाले हेरेर सन्तुष्टि प्राप्त गर) । यदि कुनै मानिस देखिन्छ भने, भनिदिनु कि मैले अल्लाह, अत्यन्त दयालुको नाममा व्रतको भाकल गरेकि छु । तसर्थ म आज कोहीसित बोल्दिन । अब तिनी हजरत "ईसा" (अलैहिस्सलाम) लाई लिई आफ्नो समुदायतिर आईन् । तिनीहरूले भन्न थाले मरियम यो त तिमीले साह्रै नराम्रो काम गर्यौ । हे हारूनकी बहिनी! न त तिम्रो बाबु नराम्रो थिए न त तिम्री आमा नै चरित्रहीन थिइन् । त्यसपछि मरियमले आफ्नो बालकतिर संकेत गरिन् । तिनीहरूले भने कि लौ हामीले काखको बच्चासँग कसरी कुरा गर्न सक्तछौं ? बच्चाले तुरुन्त बोल्यो कि म अल्लाहको सेवक हूँ, उनले मलाई ग्रन्थ प्रदान गरेका छन् र मलाई आफ्नो संदेष्टा बनाएको छन् । र म जहाँ छु (जुन अवस्थामा छु) उनले मलाई वरदान प्राप्त बनाएका छन् र जबसम्म म जीवित छु, मलाई नमाज र दान (जकात)को आदेश गरेको छन् । र उनले मलाई आफ्नो आमाको सेवा गर्नेवाला बनाएको छन् र मलाई अटेरी र अभागा बनाएको छैनन् । र जुन दिन मैले जन्म लिए र जुन दिन म मर्ने छु र जुन दिन जीवित भई उठाइने छु, ममाथि शान्ति नै शान्ति छ । यो हो वास्तविक कथा घटना ईसा पुत्र मरियम (अलैहिस्सलाम) को यही नै त्यो साँचो कुरो हो जसमाथि मानिसहरूले शंका उपशंका गर्दछन् । अल्लाहको गौरवलाई यो सुहाउँदैन कि उनको आफ्नो सन्तान होस् । उनी त एकदम पवित्र छन् । जब कुनै कुराको इच्छा गर्दछन्, तब त्यसलाई यति मात्र भन्दछन कि भइहाल, अनि

त्यो भइहाल्छ । अल्लाह नै मेरो र तिमी सबैको पालनकर्ता हुन, तसर्थ तिमीहरू उनैको पूजा गर । यही नै सोझो मार्ग हो । (सूरतु मरयम १६-३६)

ईसा अलैहिस्सलामलाई मूसा अलैहिस्सलाम पश्चात बनी इस्राईल अर्थात यअ्कूबको सन्ततितर्फ सन्देष्टा बनाएर पठाइयो, जब बनी इस्राईल अर्थात यहूदीहरूले आफ्नो उदण्डताको कारण तौरात जुनकि हजरत मूसालाई धर्मग्रन्थको रूपमा प्रदान गरिएको थियो त्यसलाई परिवर्तित गरेर आफ्नो इच्छा अनुसार धर्मनिर्देशन बनाई धर्मगुरुहरूलाई आफ्नो पूज्य ठहर गरे, धर्मगुरुले भने अनुसार नै जीवन व्यतीत गर्नथाले, तौरातका सत्य निर्देशनलाई पिठ्युँ पछाडि फाले त अल्लाहले उनीहरूको निर्देशनको लागि हजरत ईसालाई पठाए । जुनकि तौरातको प्रमाणीकरण गर्थे र उनी पश्चात एउटा आर्को सन्देष्टा आउनेवाला छ यसकुराको पनि शुभ समाचार सुनाउँथे जस्तोकि कुरआनमा वर्णन छः

﴿وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُم مُّصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ
مِنَ التَّوْرَاةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِن بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ ۖ فَلَمَّا جَاءَهُم بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَٰذَا سِحْرٌ
مُّبِينٌ﴾ الصف: ٦

अर्थः र जब मरियमको छोरा ईसा (अलैहिस्सलाम)ले भनेः हे मेरो क़ौम । बनी इस्राईल! म तिमी सबैको लागि अल्लाहबाट पठाइएको रसूल हूँ । म भन्दा पहिलेको किताब तौरातको म प्रमाणिकरण गर्नेवाला छु र म पछि आउने

एउटा संदेष्टा जसको नाम अहमद हुनेछ, उनको शुभागमनको शुभ-सन्देश सुनाउँछु । अनि जब उनी तिनीहरूको पासमा स्पष्ट निशानीहरू लिएर आए, तब तिनीहरूले भन्न थाले कि यो त स्पष्ट जादू हो । (सूरतुस्सफ्फ ६)

यस क्रममा ईसा अलैहिस्लामलाई अल्लाहले अनेकौं निशानी र चमत्कारहरू पनि प्रदान गरे । जस्तैः उनी मृतकलाई अल्लाहको हुकुमले जीवित पारिदिन्थे अनि जन्मजात रोगी, कुष्ठरोगीहरूलाई र जन्मजात अन्धोलाई संचो पारिदिन्थे । उपरोक्त कुराको जानकारी कुरआनमा यसरी यसरी मिल्छः

﴿وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُم بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ ۖ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُم
مِّنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ ۖ وَأُبْرِئُ
الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ ۖ وَأُنَبِّئُكُم بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ
فِي بُيُوتِكُمْ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ
مِنَ التَّوْرَاةِ وَلِأُحِلَّ لَكُم بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ ۚ وَجِئْتُكُم بِآيَةٍ
مِّن رَّبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿٥٠﴾ إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۗ هَٰذَا صِرَاطٌ
مُّسْتَقِيمٌ ﴿٥١﴾ ۞ فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنصَارِي إِلَى اللَّهِ ۖ
قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنصَارُ اللَّهِ آمَنَّا بِاللَّهِ وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٢﴾
رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٣﴾
وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ ۖ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ﴿٥٤﴾ إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَىٰ إِنِّي
مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۖ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنتُمْ
فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾ آل عمران: ٤٩ - ٥٥

अर्थः उनी बनी इस्राईल (इस्राईलको सन्तान) तिर सन्देष्टा भएर जानेछन् । (भन्नेछन्) कि म तिमीहरू छेउ तिम्रो पालनहार को तर्फबाट निशानी लिएर आएको छु। त्यो के भने तिम्रो अगाडि माटोको पंक्षीको रूपको आकार बनाउँछु। फेरि त्यसमा फुक्छु त त्यो अल्लाहको आदेशले (साँच्चै) पंक्षी भईहाल्छ र अल्लाहको आदेशले म जन्मै देखिको अन्धो अनि महारोगीलाई स्वस्थ्य पारिदिन्छु र मुर्दामा प्राण हालिदिन्छु र जे जति तिमी खान्छौ र जेजति आफ्नो घरहरूमा थुपारेर राखेका छौ, सबै तिमीलाई बताई दिन्छु । यदि तिमी ईमान ल्याएको भए यी कुराहरूमा तिम्रा निम्ति अल्लाहको सामर्थ्यको निशानी छन् । अनि म त्यसलाई पुष्टि गर्दछु जुन मेरो अगाडि तौरात छ र यस कारणले पनि म आएको छु कि केही कुराहरू जुन कि तिम्रो निम्ति वर्जित थिए, तिनलाई ग्राह्य (हलाल) बनाई दिउँ र म त तिम्रो पालनकर्ताको तर्फबाट तिम्रो लागि निशानी लिएर आएको छु। यसर्थ तिमी अल्लाहसित डर मान र मैले भनेको मान। कुनै सन्देह छैन कि अल्लाह नै मेरो र तिम्रो पालनहार हुन्, त्यसै ले तिमी सबै उनैको उपासना गर। यही नै सत्य मार्ग हो। तर जब ईसा (अलै.)ले उनीहरूको अनास्था सूचक नियतको अनुभव गरे त भन्न थाले कि अल्लाहको मार्गमा मेरो सहायता गर्ने को-को छन् ? हवारी (उनका साथी) हरूले जवाफ दिए कि हामी अल्लाहको मार्गको सहायक छौं। हामी अल्लाहमाथि आस्था राख्यौं र तपाईं साक्षी हुनु कि हामी आज्ञापालक हौं। हे हाम्रो पालनकर्ता पूजनीय! हामीले तिमीले अवतरण गरेको

किताबमाथि पूर्ण विश्वास गर्दछौं र तिम्रो सन्देष्टाका अनुयायी बनिसकेका छौं । तसर्थ हामीलाई साक्षीदिनेहरूमा लेखिहाल । अनि तिनीहरु (अवज्ञाकारीहरू) ले षडयन्त्रपूर्ण योजना बनाए अनि अल्लाहले पनि त्यसबाट बचाउने योजना बनाए र अल्लाह सबैभन्दा राम्रो योजनाकार हुन् । जब अल्लाहबाट आदेश भयो कि ईसा । मैले तिम्रो संसारमा रहने अवधि पूरा गरी तिमीलाई आफूतिर उठाउने र तिमीलाई काफिर (अवज्ञाकारी) हरूबाट पवित्र गर्नेछु। अनि तिम्रो अनुसरण गर्नेहरूलाई काफिरहरूभन्दा शक्तिशाली बनाउने छु कयामतको दिनसम्म अनि तिमी सबै म छेउ फर्केर आउनेछौ। त जुन कुरामा तिमीहरू विवाद गर्दथ्यौ, त्यस दिन त्यसको निर्णय मैले नै गर्नेछु । (सूरतु आले इम्रान ४९-५५)

अर्को ठाउँमा अल्लाहको भनाइ छः

﴿ إِذْ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ ٱذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَٰلِدَتِكَ إِذْ أَيَّدتُّكَ
بِرُوحِ ٱلْقُدُسِ تُكَلِّمُ ٱلنَّاسَ فِي ٱلْمَهْدِ وَكَهْلًا ۖ وَإِذْ عَلَّمْتُكَ ٱلْكِتَٰبَ
وَٱلْحِكْمَةَ وَٱلتَّوْرَىٰةَ وَٱلْإِنجِيلَ ۖ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ ٱلطِّينِ كَهَيْـَٔةِ ٱلطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنفُخُ
فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًۢا بِإِذْنِي ۖ وَتُبْرِئُ ٱلْأَكْمَهَ وَٱلْأَبْرَصَ بِإِذْنِي ۖ وَإِذْ تُخْرِجُ ٱلْمَوْتَىٰ
بِإِذْنِي ۖ وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ عَنكَ إِذْ جِئْتَهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَقَالَ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ مِنْهُمْ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴾ المائدة: ١١٠

अर्थः अल्लाहले भन्ने छन् कि हे मरियमका पुत्र ईसा (अलैहिस्सलाम) । मेरा ती कृपाहरू यादगर, जुन तिमी र तिम्री आमामाथि गरिएको हो । जब मैले पवित्र आत्मा (जिब्रील) द्वारा

तिमीलाई मद्दत पुऱ्याएँ (जसबाट) तिमी (बाल्य अवस्थामा) आमाको गोदीबाटै र अधेड उमेरमा मानिसहरूसँग कुराकानी गर्थ्यौ र जब मैले तिमीलाई किताब र बुद्धिमत्ता र तौरात र इंजीलको तालिम दिएँ र जब तिमीले मेरो आदेशबाट माटोको चराको रूप बनाई त्यसमा फुँकेपछि जीवित चरा बन्दथ्यो । र जब जन्मजात अन्धाहरू र कुष्टरोग सेता दाग भएका मानिसहरूलाई मेरो आदेशबाट निको पार्थ्यौ र जब तिमी मुर्दाहरूलाई मेरो आज्ञाले (चिहानहरूबाट) निकालेर उभ्याउँथ्यौ र जब मैले बनी इस्राईललाई तिमीमाथि अत्याचार गर्नबाट रोके, जब तिमी तिनीहरूछेउ तर्कहरू लिएर आएका थियौ फेरि तिनीहरूमध्ये जो काफिर (अवज्ञाकारी) थिए, तिनीहरूले भन्न थाले कि यो त खुल्ला जादू बाहेक अरु केही होइन । (सूरतुल् माइदः ११०)

तर यत्रा ठूला ठूला चमत्कार देखेर पनि ती उत्पाती र उदण्डी यहूदीहरूले उनीमाथि विश्वास गरेनन्, र यिनीहरू थिए नै उत्पात र उदण्डतालाई मनपराउने मान्छेहरू । यिनीहरूको उत्पातको वर्णन मैले आफ्नो लेख "यहूदी धर्मको वास्तविकता" नामक किताबमा विस्तारले गरेको छु, जसलाई यहूदीहरुको बारेमा अधिक जानकारी चाहिन्छ उसले उपरोक्त किताबको अध्ययन गरोस् । अर्थात यिनीहरूले जसरी हजरत मूसा अलैहिस्सलाम सित भनेका थिए कि हामी अल्लाहमाथि र तिमीमाथि तबसम्म विश्वास गर्दैनौ जबसम्म

अल्लाहलाई प्रत्यक्ष आफ्नो आँखाले देख्दैनौं । त यस्तै हजरत ईसा अलैहिस्सलामसित पनि भने कि जबसम्म हामीहरूमाथि स्वर्गबाट खाना अवतरित हुँदैन तबसम्म पूर्ण विश्वास गर्दैनौं । अनि हजरत ईसाले यसबापत अल्लाहसित प्रार्थना गरे त अल्लाहले यो चमत्कार पनि अवतरित गरे । केहीले त विश्वास गरे तर अधिकांश अविश्वासी नै रहे । अल्लाहले यस घटनालाई पवित्र कुरआनमा यसरी वर्णन गरेका छन्:

﴿ إِذۡ قَالَ ٱلۡحَوَارِيُّونَ يَٰعِيسَى ٱبۡنَ مَرۡيَمَ هَلۡ يَسۡتَطِيعُ رَبُّكَ أَن يُنَزِّلَ عَلَيۡنَا مَآئِدَةٗ مِّنَ ٱلسَّمَآءِۖ قَالَ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَ ١١٢ قَالُواْ نُرِيدُ أَن نَّأۡكُلَ مِنۡهَا وَتَطۡمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعۡلَمَ أَن قَدۡ صَدَقۡتَنَا وَنَكُونَ عَلَيۡهَا مِنَ ٱلشَّٰهِدِينَ ١١٣ قَالَ عِيسَى ٱبۡنُ مَرۡيَمَ ٱللَّهُمَّ رَبَّنَآ أَنزِلۡ عَلَيۡنَا مَآئِدَةٗ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ تَكُونُ لَنَا عِيدٗا لِّأَوَّلِنَا وَءَاخِرِنَا وَءَايَةٗ مِّنكَۖ وَٱرۡزُقۡنَا وَأَنتَ خَيۡرُ ٱلرَّٰزِقِينَ ١١٤ قَالَ ٱللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيۡكُمۡۖ فَمَن يَكۡفُرۡ بَعۡدُ مِنكُمۡ فَإِنِّيٓ أُعَذِّبُهُۥ عَذَابٗا لَّآ أُعَذِّبُهُۥٓ أَحَدٗا مِّنَ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴾ المائدة: ١١٢ - ١١٥

अर्थः त्यो समय स्मरणयोग्य छ जब हवारीहरूले भनेः कि हे ईसा बिन मरियम! के तपाईंको रबले (पालनकर्ताले) आकाशबाट हाम्रो लागि पकाएको विभिन्न प्रकारका भोजन पठाउन सक्छन् ? उनले भने तिमीमा ईमान छ भने अल्लाहसित डर । तिनीहरूले भने कि हाम्रो यो इच्छा छ कि हामीले त्यसबाट खाऔं र हाम्रो मनको सन्तुष्टि प्राप्त गरौं अनि हाम्रो यो विश्वास बढोस् कि तपाईं हामीसित साँचो भन्नु भएको छ र हामी साक्षी हुन सकौं । (अनि) ईसा

बिन मरियमले प्रार्थना गरे कि हे हाम्रो पालनकर्ता ! हामीलाई आकाशबाट खाना प्रदान गर, जसले कि हाम्रो निम्ति र हाम्रा अघि र पछि (सबैका) लागि त्यो खुशीको कुरा भइहालोस् र तिम्रो तर्फबाट एउटा निशानी पनि होस् अनि हामीलाई जीविका प्रदान गर, तिमी सबभन्दा राम्रो अन्नदाता हौ। अल्लाहले भने, मैले अवश्य नै त्यो खाना तिमीलाई पठाउने छु तर यसपछि तिमीहरूमध्ये यदि, कसैले कुफ्र (अवज्ञा) को कुरा गर्नेछ त त्यसलाई मैले यस्तो सजाय दिनेछु, जुन दुवै संसारमा बस्नेहरूमध्ये अरु कसैलाई दिने छैन। (सूरतुल् माइदः ११२-११५)

तत्पश्चात यी दुष्टहरूले हजरत ईसालाई वधगर्ने षडयन्त्र रचे, अनि जब हजरत ईसालाई यसको जानकारि मिल्यो त उनले भने: अल्लाहको मार्गमा को को मेरो सहायक हुनेछ ? त जति जना ईमान ल्याएका (आस्थावान) थिए, जस्को संख्या त्यस समय लगभग १२ थियो तिनीहरूले भने: तपाईंको सहायता हामी गर्नेछौं। अनि यी १२ मध्ये ९ जनालाई यहूदीहरूले हत्या गरेका थिए। ईसा अलैहिस्सलाम पश्चात ती १२ मध्ये तीन जना मत्ता, मरकुस, र बरनाबा मात्र जीवित बाँकी बचेका थिए। अर्थात जब हजरत ईसाका साथीहरू ज्यान दिनुको लागि तयार भए, यहूदीहरूले हजरत ईसामाथि आक्रमण गरे तर एउटा हवारीलाई मारेर यो खबर फिजाए कि हामीले ईसाको हत्या गरिसक्यौं, जबकि वास्तवमा उनीहरूले उहाँको हत्या गरेका थिएनन्, बरु उहाँलाई अल्लाहले जीवितै आकाशमा उठाइ सकेका थिए। जब प्रलय नजिक काना दज्जालको उत्पातबाट पूर्ण जगत हैरान हुनेछ, तब हजरत ईसा अलैहिस्सलाम एकपटक फेरि यस संसारमा आउने छन्।

तात्पर्य यो कि यहूदीहरूले हजरत ईसालाई पनि मार्ने त्यस्तै दुसहास गरेका थिए जसरी कि विगतमा केही रसूलहरूको हत्या गरेका थिए। कुरआनले उनको यस कुकर्मको चर्चा यसरी गरे को छ:

﴿ فَلَمَّآ أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ ٱلْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنصَارِىٓ إِلَى ٱللَّهِ ۖ قَالَ
ٱلْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنصَارُ ٱللَّهِ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَٱشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٢﴾
رَبَّنَآ ءَامَنَّا بِمَآ أَنزَلْتَ وَٱتَّبَعْنَا ٱلرَّسُولَ فَٱكْتُبْنَا مَعَ ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٥٣﴾
وَمَكَرُوا۟ وَمَكَرَ ٱللَّهُ ۖ وَٱللَّهُ خَيْرُ ٱلْمَٰكِرِينَ ﴿٥٤﴾ إِذْ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَىٰٓ إِنِّى
مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَىَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَجَاعِلُ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوكَ
فَوْقَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ ۖ ثُمَّ إِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ
فِيمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فَأُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِى
ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٥٦﴾ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟
ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ ۗ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴾ آل عمران: ٥٢ - ٥٧

अर्थ: तर जब ईसा (अलैहिस्सलाम) ले उनीहरूको अनास्था सूचक नियतको अनुभव गरे त भने कि अल्लाहको मार्गमा मेरो सहायता गर्ने को-को छन् ? हवारीहरूले जवाफ दिए कि हामी अल्लाहको मार्गमा सहायता गर्ने छौं। हामी

अल्लाहमाथि आस्था राख्यौं र तपाईं साक्षी हुनु कि हामी आदेश पालन गर्नेवाला हौं। हे हाम्रो पालनकर्ता पुजनीय! हामीले तिमीले अवतरित गरेको किताबमाथि पूर्ण विश्वास गर्दछौं र तिम्रो पैगम्बरका अनुयायी बनिसकेका छौं । तसर्थ हामीलाई साक्षी दिनेहरूमा लेखिहाल । तिनीहरू (अवज्ञाकारीहरु) ले षडयन्त्रपूर्ण योजना बनाए र अल्लाहले पनि त्यसबाट बचाउने योजना बनाए र अल्लाह सबै भन्दा राम्रो योजनाकार हुन। जब अल्लाहबाट आदेश भयो कि ईसा मैले तिम्रो संसारमा रहने अवधि पूरा गरी तिमीलाई आफूतिर उठाउने र तिमीलाई काफिरहरू (अवज्ञाकारी) बाट पवित्र गर्नेछु अनि तिम्रो अनुसरण गर्नेहरूलाई काफिरहरू भन्दा शक्तिशाली बनाउने छु कयामतको दिनसम्म अनि तिमी सबै म छेउ फर्केर आउनेछौ । त जुन कुरामा तिमीहरू विवाद गर्दथ्यौ, त्यस दिन त्यसको निर्णय मैले नै गर्नेछु । फेरि अनास्थावानहरूलाई संसार र आखिरत दुवैमा कठोर सजाय दिनेछु र तिनको कोही सहायक हुँदैन। अनि जसले ईमान ल्याएर सत्कर्म गरिराखे, तिनलाई अल्लाह पूर्णरूपले त्यसको प्रतिफल प्रदान गर्नेछन् र अल्लाहले अन्याय गर्नेहरूलाई प्रेम गर्दैनन् । (सूरतु आले इम्रान ५२-५७)

अर्को ठाउँमा अल्लाहको भनाइ छ:

﴿ فَبِمَا نَقْضِهِم مِّيثَٰقَهُمْ وَكُفْرِهِم بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَقَتْلِهِمُ ٱلْأَنۢبِيَآءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌۢ ۚ بَلْ طَبَعَ ٱللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ١٥٥ وَبِكُفْرِهِمْ

وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ بُهْتَٰنًا عَظِيمًا ١٥٦ وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا ٱلْمَسِيحَ عِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ ٱللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَٰكِن شُبِّهَ لَهُمْ ۚ وَإِنَّ ٱلَّذِينَ ٱخْتَلَفُوا۟ فِيهِ لَفِى شَكٍّ مِّنْهُ ۚ مَا لَهُم بِهِۦ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا ٱتِّبَاعَ ٱلظَّنِّ ۚ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًۢا ١٥٧ بَل رَّفَعَهُ ٱللَّهُ إِلَيْهِ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ١٥٨ وَإِن مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِۦ قَبْلَ مَوْتِهِۦ ۖ وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ١٥٩ فَبِظُلْمٍ مِّنَ ٱلَّذِينَ هَادُوا۟ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَٰتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ كَثِيرًا ﴾ النساء: ١٥٥- ١٦٠

अर्थ: यो सजाय पनि तिनीहरूको वचन भंग गर्नाले र अल्लाहका आयतहरूलाई इन्कार गर्नाले र नबी (सन्देष्टा) हरुको अवज्ञा गरी बिना कारण हत्या गर्नाले र यो भन्नाले कि हाम्रो हृदय आवरणले ढाकिएका छन्। अपितु उनीहरूको कुफ्र (अवज्ञा) को कारण तिनीहरूको हृदयलाई अल्लाहले मोहरबन्द गरी दिएका छन्, त्यस कारण तिनीहरूले कमै मात्र ईमान ल्याउँछन्। अनि तिनीहरूको नास्तिकताले गर्दा र मरियममाथि गम्भीर दोषारोपणको कारणले पनि र यो भन्नाको कारणले कि हामीले मरियमको छोरा अल्लाहको रसूल ईसा मसिहलाई हत्या गरिसकेका छौं जबकि न तिनीहरूले ईसाको हत्या गरे न त उनलाई सूलीमा चढाए बरु तिनीहरूको लागि उनकै (ईसा मसिह) रूप जस्तो प्रतीत हुने आकार बनाइएको थियो। विश्वास गर जुन मानिसहरू उनको सम्बन्धमा मतभेद गर्दछन् तिनीहरू उनको वास्तविक स्थितिबारे शंकामा परेका छन् र भ्रम बाहेक तिनीहरूलाई अरु कुनै ज्ञान छैन र तिनीहरूले नि:सन्देह ईसाको हत्या गर्न सकेनन्। बरु अल्लाहले उनलाई आफूतिर

उठाई लगे र अल्लाह सर्वशक्तिशाली तत्वदर्शी छन् । र "अहले किताबमध्ये कोही बाँकी रहने छैन जसले हजरत ईसा (अलैहिस्सलाम) को मृत्युभन्दा अगाडि नै उनीमाथि विश्वास" नगरोस् र कियामतका दिन उनी तिनीहरू विरुद्ध साक्षी हुने छन् । तसर्थ यहुदीहरूको अत्याचारको कारणले धेरै जसो बैध (हलाल) बस्तुहरूलाई तिनीहरूको निम्ति हराम (अवैध) बनाई दियौं र यस कारणले पनि कि तिनीहरू धेरै मानिसहरूलाई अल्लाहको मार्गबाट रोक्दथे । (सूरतुन्निसा १५५-१६०)

ईसा अलैहिस्सलामका अनुयायीहरूलाई ईसाई, नसारा, नस्रानी र मसिहि यस कारण भनिन्छ कि नसारा अथवा नस्रानीको अर्थ सहायक हुन्छ । त ईसा अलैहिस्सलामका अनुयायीहरू उनको सहाता गर्नमा प्रतिबद्ध भएका थिए, यसै कारण समस्त अनुयायीहरूलाई नस्रानी भनिन्छ। यस्तै ईसाई भन्नुको कारण हो ईसा अलैहिस्सलामको नामतर्फ संकेत गर्नु कि यिनीहरू ईसाका अनुयायी हुन् । यस्तै मसिहि भन्नुको कारण पनि यो नै हो किनकि ईसाको आर्को नाम मसिह पनि थियो जसको अर्थ हो: उद्धारक त यसैबाट संलग्न गरेर मसिहि भनिन्छ। तर वास्तवमा यिनीहरू पनि इस्राईल अर्थात यअ्कूबका सन्तानहरुमध्येका हुन्, तर जस जसले यहूदीहरूको मिथ्या धर्मलाई त्यागेर ईसाको अनुयायी बने र सत्यमा विश्वास गरे उनीलाई ईसाई र क्रिश्चियन भनियो ।

ईसा अलैहिस्सलामको उपस्थितिमा यस धर्मका अनुयायीहरू अति अल्पसंख्यामा थिए पछि आएर ती ईसाद्वारा मनोनीत १२ हवारीहरूमध्ये मात्र तीनजना बाँचेका थिए । अनि ती तीनजनाको प्रचार प्रसारको कारण नै ईसाईहरूको संख्या बढ्यो । यस धर्मको मूल ग्रन्थ इन्जील (बाइबल) जसलाई न्यू टेस्टामेन्ट (New Testament) पनि भनिन्छ र किताबुल मुकद्दस पनि भनिन्छ । यो केही समय त आफ्नो असल अवस्थामा थियो तर पछि यसमा पनि उस्तै परिवर्तन गरियो जसरी तौरातमा गरिएको थियो । यसको विवरण संक्षेपमा यस प्रकार छ :-

पहिलो चरण: यस चरणको अवधि (समय सीमा) लगभग ईसा अलैहिस्सलामको जन्मदेखि ५० वर्षसम्मको छ । यस अवधिमा ईसाईहरू सत्य धर्ममा थिए र तिनै निर्देशनहरूको पालन गरिरहेका थिए जसलाई लिएर हजरत ईसा अलैहिस्सलाम आएका थिए । यस विपरीत यहूदीहरू आफ्नो पथभ्रष्टतामा नै मस्त थिए। आफ्नो उत्पाती बानीको कारण ईसाईहरूलाई यातना दिदै अधिकांश ईसाईहरूलाई हत्या गरिसकेका थिए । तर त्यस समयका ईसाईहरू यिनीहरूको यातना र अत्याचारबाट नडराइकन् सत्य पथमा दृढ थिए र हजरत ईसा र इब्राहीमको धर्म सोभ्रो मार्ग (इस्लाम) माथि कार्यरत थिए । यो कुरो पहिला नै वर्णन गरिसकेको छु कि हजरत ईसा अलैहिस्सलामले आफ्नो धर्मको प्रचारको लागि सत्तरी साथीहरू मध्ये १२ लाई रोज्नु भएको थियो ।

उहाँका यी १२ मनोनीत हवारी (साथी) हरूमध्ये मात्र तीन जना नै यहूदीहरूको आक्रमणबाट बाँचेका थिए, जुन आक्रमण राजा वीलातसले कायाफास यहूदीको भनाइको कारण गरेको थियो । यी तीन बाहेक जुन अल्पसंख्यक ईसाईहरू बाँचेका थिए, ती लुकिछिपी सत्य धर्ममा अग्रसर थिए । (मा हियन्नसरानीया लेखकः मुहम्मद तकी उस्मानी, अदियानुल् आलम लेखकः हबीब सअद, मफाहीमुल् हुर्रियाह वतत्बीकातुहा, लेखकः अब्दुल् अजीज अल् हुमैदी, अल् मौसूअतुल् मुयस्सेरह लिश्शबाबिल् इस्लामी)

दोस्रो चरणः यस अवधिमा ईसाईहरू सत्य धर्मबाट पन्छन थाले र असल इन्जीललाई गुमाई मिथ्या इन्जील बनाउन थाले । जसको विवरण यस प्रकार छः

जब ईसा अलैहिस्सलामलाई अल्लाहले आफूतर्फ उठाए त यहूदीहरूले उहाँका अनुयायीहरूलाई साह्रै दुःख दिनथाले । कतिपयलाई कारागारमा थुने र कतिपयलाई हत्या गरे। यहाँसम्म कि मत्ता ईसाई धर्मको प्रचारको लागि हब्शा राज्यमा गए अनि तिनलाई त्यहीँ मारियो । तर मृत्युभन्दा अघि मत्ताले एउटा कनीसा (गिर्जाघर) बनाएका थिए जसमा ईसाईहरू पूजा गर्थे ।

त्यस्तै मुरकुस स्कन्दरीया प्रचारको लागि प्रस्थान गरेका थिए । त्यहाँ एउटा भव्य कनीसा (गिर्जाघर) बनाएका थिए जसलाई इतिहासका ग्रन्थहरूमा कनीसा रोमाको नामले याद गरिन्छ । यो कनीसा बतरस हवारीको कथनानुसार बनाइयो तर केही समय पश्चात यी दुवैको पनि हत्या गरियो । यसै बीच एउटा कट्टरपंथी यहूदी जुनकी ईसाईहरूमाथि अत्याचार गर्नमा अघि अघि थियो, त्यसले ईसाई धर्म कबूल गऱ्यो यस उद्देश्यले कि यस धर्मलाई पनि उस्तै परिवर्तित गरोस् जसरी कि यहूदी धर्म परिवर्तित गरिएको थियो । त्यस मान्छेको नाम शावल अत्तरतुसी थियो। पछि यो मान्छे बुलसको नामले प्रख्यात भयो । यसले आफूले ईसाई धर्म कबूल गर्ने कारण यो बतायो कि जब त्यो ईसाईहरूमाथि अत्याचार गर्दै र उत्पात मचाउँदै एक नगरपछि अर्को नगरको यात्रा गर्दै हिंडिरहेको थियो त दमश्क जाँदा (त्यसको भनाइ) अनुसार हजरत ईसा प्रकट भए। उनले त्यसको यस घृणित कार्यमा अप्रसन्नता व्यक्त गरे अनि त्यसलाई ईसाई धर्मको प्रचारक नियुक्त गरे। यसै कारण ईसाईहरू यस मान्छेलाई बुलस रसूल पनि भन्दछन् । यो मान्छे अर्थात बुलस अति बाठो थियो केही समयमा नै यो व्यक्ति ईसाईहरूमा लोकप्रिय भयो र सबैबीच ख्याति प्राप्त गऱ्यो । अनि यसले धेरै नगरहरूको यात्रा पनि गऱ्यो । प्रत्येक नगरमा कनीसाहरू पनि निर्माण गऱ्यो जसमध्ये इन्ताकिया नगरमा त्यसले बनाएको कनीसा अति प्रसिद्ध छ। एक दिन जब बुलस ईसा अलैहिस्सलामको साथी बरनाबाको साथ जाँदै थियो त बरनाबाले देखे कि इन्ताकियामा मानिसहरू ईसाई धर्मका निर्देशनहरूबाट विमुख भइरहेका छन् र सत्यमार्गबाट भ्रमित भइराखेका छन् । त बरनाबा तुरुन्तै येरुशेलम फर्केर

आए ताकि यस कुराको टुँगो लगाउन् र सबैलाई सत्य र साँचो धर्मतर्फ प्रवृत्त गरुन् ।

अनि योरोशलेममा एउटा भव्य समारोह गरियो जसमा यस समस्याको समाधानमाथि चर्चा गरियो । अनि केही नयाँ कानूनहरूलाई पनि पारित गरियो । जस्तैः व्यभिचारको अवैधता, रगत र मृतक जनावरको मासुको अवैधता, जनावर को घाँटी कसेर मारिएको मासुको अवैधता.. आदिलाई पास गरियो । तत्पश्चात बुलस र बरनाबा फेरि इन्ताकिया फर्केर आए तर केही समयपछि नै बरनाबा र बुलस बीच विवाद उत्पन्न भयो । जब बुलसले भन्यो कि ईसाईहरूको लागि तौरात अर्थात पुरानो करार (old Testament) अमान्य छ । यो हाम्रो ग्रन्थ होइन यसबाट बच्नु हामीमाथि अनिवार्य छ किनकि यसलाई स्थगित गर्ने उद्देश्यले नै हजरत ईसा आउनु भएको थियो । यसै बुलसले नयाँ करार (New Testament) को कुरा गऱ्यो र (New Testament) लाई बनाउन आरम्भ गऱ्यो जुनकि वास्तवमा यहूदी थियो (अर्थात बुलस् यहूदी थियो) । अनि यसैले ईसाई धर्ममा बहुदेववादलाई मिसायो जब एक अल्लाहको स्थानमा यो कुरो भन्यो कि ईसा अलैहिस्सलाम अल्लाहका पुत्र हुन् र उनलाई अल्लाहले जीवितै आकाशमा यस कारण उठाएका छन् कि हजरत ईसा अल्लाहको सिंहासनको दायाँतर्फ बसुन् र सबैको फैसला गरुन् । यही मान्छेले यो भन्न आरम्भ गऱ्यो कि पूज्यको अर्थ तीनको मिश्रण हो अर्थात पिता + पुत्र + पवित्र आत्मा = अल्लाह (सत्य पूज्य) ।

तर पहिलाका ईसाईहरूले यस धारणाको बलपूर्वक विरोध गरे र यसलाई पूर्णतया अस्वीकृत गरे । यहाँबाट नै ईसाई धर्मको परिवर्तनको आरम्भ भयो । दोस्रोतर्फ यहूदीहरू आफ्नो समस्त जोर र शक्तिको केन्द्र यी ईसाईहरूलाई सिद्धयाउनुमा नै केन्द्रित गरे जसलेगर्दा सन् ६४ ईस्वीमा बतरस र बुलसको बध गरियो । त्यसपछि सन् ९० ईस्वीमा युहन्नाले इन्जील (बाइबल) युहन्ना लेखे ।

शत्रुहरुले सन् १०६ ई. मा समस्त ईसाईहरूलाई हत्या गर्ने घोषणा गरे तर ईसाईहरूको सामूहिक हत्या सन् २८४ ई. मा गरियो । जब दिलकदियानूस राजाले यिनीहरूको सामूहिक हत्याको फर्मान जारी गऱ्यो । त यस बीच अधिकांश हवारीहरू मारिए र यिनीमाथि हत्या हिंसाको सिलसिला जारी नै रह्यो । यसै कारण यिनीहरू असल इन्जीलहरूलाई गुमाए र धर्ममा परिवर्तन गर्नमा बाध्य भए ।

यसै अत्याचारको कारण ईसाई धर्ममा एउटा आर्को नौलो कुरो अविष्कृत भयो जुनकि बुद्ध धर्ममा छ र त्यो कुरो हो (रहबानियत) अर्थात घरबार छाडेर अल्लाहको उपासनाको उद्देश्यले बस्ती र नगरबाट पर गई एकान्तमा बस्नु र यसै बीच ईसाई धर्ममा फलसफाको पनि आगमन भयो अनि त्यसको वर्चस्व कायम भयो ।

तर जब रोमाको राजा कसतुनतीन ईसाईहरूको संर-क्षक भयो र ईसाई धर्ममा आफ्नो चासो देखायो अनि ईसाईहरूलाई

यस धर्मको प्रचारको अनुमति दिनुको साथै चर्चहरू बनाउने क्रममा उनीहरूको सहायता पनि गर्ने आदेश दियो । ती ईसाईहरू जो विभिन्न गुटमा विभाजित भइसकेका थिए, प्रत्येक समूहको पासमा एउटा भिन्न बाइबल थियो । जुन बाइबलहरूको संख्या लगभग ५० सम्म पुगिसकेको थियो । सबैले आफूसित भएको बाइबललाई नै सत्य हो भन्थे र अर्कोसित भएको बाइबललाई असत्य भन्थे । त ईसाईका अगुवाहरू यस समस्याको समाधानतर्फ र समस्त ईसाईहरूलाई एकजुट गर्ने काममा लागे । जुन विवाद यिनीहरू बीच पूज्यलाई लिएर उत्पन्न भएको थियो जसरी कसैले भन्थ्यो ईसा अल्लाहका पुत्र थिए, त कसैले भन्थ्यो होइन उनी मनुष्य थिए, त कोही तीनलाई मिसाएर त्यसको मिलनलाई पूज्य भन्थ्यो ।... अर्थात जति विवादित कुराहरू यस सन्दर्भमा थिए सबैको अन्त्य गर्नुको लागि आफ्नो प्रयासलाई तीव्र गरे । अनि एउटा समिति गठन गरियो जसले यस समस्याको समाधान गरोस्, अनि यस समितिले निम्न निर्णय गऱ्यो:

१- आरियूस जुन एकेश्वरवादको प्रचार गरिरहेको थियो त्यसलाई नकारियो, त्यसका समस्त किताबहरूलाई जलाइयो र ईसालाई पूज्य घोषित गरियो ।

२- २० नयाँ कानून लागू गरियो जसले कनीसालाई प्रचलित गरियोस् र कनीसालाई प्रगतिशील राखियोस् ।

३- ४ वटा बाइबलहरूलाई मात्र स्वीकृति प्रदान गरियो जुन

निम्न हुन्: बाइबल मत्ती, बाइबल लुका, बाइबल मुरकुस र बाइबल युहन्ना । केही अन्य लेखहरू र यी समस्तका संग्रहलाई नै नयाँ करार (न्यू टेस्टामेन्ट) भनिन्छ । अन्य समस्त बाइबलहरूलाई अमान्य घोषित गरी उपरोक्तमा वर्णित लेखहरूलाई मात्र सर्वमान्य घोषित गरियो । तर रोमको राजाको निधन पश्चात फेरि ईसाईहरूमा विवाद उत्पन्न भयो र यिनीहरूमा केही अरु ग्रुपहरू पनि बन्नथाले र आपसमा नै संघर्षरत भए । बिस्तारै बिस्तारै ईसाई धर्म अत्याधिक गुटहरू र समूहहरूमा विभाजन भयो । सबै गुटहरूसित आफ्नो भिन्न आस्था थियो । त यसै क्रममा बाबवीयह समूहको अविष्कार भयो, जसको युगमा बाइबललाई लेटिन भाषामा अनुवाद गरियो र यस्तै अर्को गुट यअ्कूबीया पनि अविष्कृत भयो । यस्तै एकपछि अर्को ग्रुप निस्कदै गए यहाँसम्म कि ईसाई धर्मको मूल रूप र मूल निर्देशनहरू हराएर गए । (अल्-इत्तेजाहातुल् फिक्रीयतुल् मुआसेरह लेखक: डा. जुमआ खौली उसूलुल फिरक वल अदियान वल् मजाहिबुल् फिक्रीया लेखक: डा. सफर बिन अब्दुर्रहमान अल् हवाली, अल् मुजज फिल् अदियान लेखक नासिर अल् कफाजी, नासिर अल् अकल, या अहलल् किताब तआलू इला कलेमतिन् सवाअ् लेखक: डा. रऊफ शिलबी, मा हियन्नसरानीया लेखक: मुहम्मद तकी उस्मानी, अदियानुल् आलम लेखक: हबीब सअद,

मफाहीमुल् हुर्रियाह वतत्बीकातुहा लेखकः अब्दुल् अजीज अल् हुमैदी, अल् मौसूअतुल् मुयस्सेरह लिश्शबाबिल् इस्लामी)

ईसाई धर्मको वास्तविकता

ईसाईहरूका केही प्रमुख धार्मिक समूहरूको वर्णन

अरथोडक्सः

ईसाईहरूको तीन ठूला कनीसाहरूमध्ये एउटालाई अनुपालन गर्नेहरूलाई अरथोडक्स भनिन्छ । यो कनीसा सन् १०५४ ई. मा काथुलिक कनीसाबाट विभाजित भएको थियो । यस समूहका दुई विशाल कनीसाहरू छन्, जसमध्ये एउटा रोमामा छ र अर्को मिश्र (एजिप्ट) मा छ । रोममा भएको कनीसामा र मिश्रमा भएको कनीसामा एउटै समूह भए पनि विवाद र मतभेद छ । दुवैका निर्देशनमा केही भिन्नता देखिन्छ र समयको साथ यसमा धेरै भिन्नता देखा परेका छन् जसलाई अगाडि वर्णन गरिन्छ । आरम्भमा मात्र मसिहको वास्तविकताबारे विवाद उत्पन्न भएको थियो तर पछि आएर विवाद यति बढ्यो कि मिश्रमा भएको कनीसाका अनुयायीहरू यो भन्नथाले कि हाम्रो ग्रुप र यस कनिसाको निर्माणकर्ता बुलस रसूल हुन् र सन् ४३१ ई. मा दुवै कनीसा बीचको मतभेद अरु बढ्यो र सन् ४५१ ई. मा दुवै कनीसा अलग भए । तर जब मिश्रको राजा हेरक्ल मुकौकिस भयो त यिनीहरूमाथि अत्याचार गर्नथाल्यो र अत्याचार यति बढ्यो

कि यस समूहको सबैभन्दा ठूलो धर्मगुरु बिनयामीन त्यहाँबाट भागेर पहाडहरूको गुफामा शरण लियो। अनि जब अमर बिन आसको अगुवाईमा मुसलमनहरूले मिश्रमाथि विजय प्राप्त गरे तब बिनयामीन फेरि फर्केर मिश्र आयो । अनि यहाँ इस्लाम आए पश्चात धेरै ईसाईहरूले इस्लाम कबुल गरे र यस देशमा ईसाईहरूको जोर कम भयो, यसै कारण मिश्रको भाषा परिवर्तित भएर अरबी भयो जुन आजसम्म बाँकी नै छ।

तर जब ब्रिटेनले मिस्रमाथि कब्जा गर्‍यो त बाँकी बचेका ईसाईहरू उनीहरूबाट प्रभावित भई आफ्नो पुरानै धर्ममा अडिग रहे । सन् १९७३ ई. मा सबै कनीसाहरूलाई एकमत गर्ने सहमति भयो । काथुलिक र अरथोडक्स कनीसालाई मिसाईयो तर यस लामो अवधिमा ईसाई धर्ममा अनेकौं परिवर्तन भइसकेको थियो । यसै कारण कतिपय ईसाईहरू अल्मानी भए त कतिपय कुनै अर्को नौलो गुट बनाए अर्थात समयको साथ साथ यस धर्मका समस्त गुटहरूका आस्था र कार्यशैलीहरूमा परिवर्तन हुँदै रह्यो ।

यस समूहका केही प्रमुख आस्था र धारणाहरू

सबै ईसाईहरू झैं यिनीहरू पनि तीनलाई एकमा जोडेर त्यसैलाई पूज्य मान्दछन् । त्यो हो पिता + पुत्र + पवित्र आत्मा = अल्लाह (सत्य पूज्य) ।

यिनीहरू भन्छन् कि मसिह पूज्य हुनुको साथै पालनकर्ता पनि हुन् । यो पनि भन्छन् कि यी तीनवटै वास्तवमा एउटैको विशेषता हो र तीनवटै अविनाशी छन् ।

यो आस्था पनि राख्दछन् कि परम् पूज्यले नै वास्तवमा ईसा मसिहको रूप धारण गरेर आएका थिए र यसको साथै यो पनि आस्था राखदछन् कि उहाँलाई सुलीमा चढ्ाइयो । हाम्रो पापको प्रयाश्चित गर्ने उद्देश्यले उहाँले यस्तो गर्नु भयो ।

यिनीहरु भन्छन् कि हजरत मरियम हाम्रै परम पूज्यकी आमा हुन् । तसर्थ उनको पनि त्यस्तै सम्मान र आदर गरियोस् जसरी ईसा मसिहको गरिन्छ । यो समूहले सातवटा गोप्यता रहस्यमय कुराहरूमाथि पनि आस्था राख्दछ । जो निम्न छन्:

१- मअ्सूदीयाको रहस्य ।

२- मेस्नको रहस्य ।

३- कुरबानको रहस्य ।

४- स्वीकृतिको रहस्य ।

५- रोगलाई निको पार्नुको रहस्य ।

६- विवाहको रहस्य ।

७- कहनूतको रहस्य ।

यिनीहरू २४ घंटामा सातवटा नमाज कायम गर्नुमाथि विश्वास राख्दछन् र व्रत बस्नुमाथि पनि विश्वास राख्दछन् । जुन यिनीहरूको कथन बमोजिम सात प्रकारका छन् ।

ईसाई धर्मको वास्तविकता

यिनीहरूका आस्थाहरूका प्रमुख स्रोत र आधारहरू हुन्:

१- (old Testament र New Testament) जसलाई बाइबल भनिन्छ ।

२- फलसफाहरू ।

३- प्राचीन संस्कृतिहरू जसरी प्राचीन मिश्री संस्कृतिहरू, युनानी संस्कृतिहरू, भारतीय संस्कृतिहरू र यसबाहेक केही निर्देशनहरू जुन उनीहरूका असकफ अर्थात धर्मगुरुहरूको र ऋषि मुनिहरूले भनेका छन् । (दायरतुल् मआरिफुल् इस्लामीया, किस्सतुल् कनीसतुल् किब्तीया लेखक: एजस हबीब, मा हियन्नसरानीया लेखक: मुहम्मद तकी उसमानी अल् मौसूअतुल् मुयस्सरह लिश्शबाबिल् इस्लामी, मलफुल् कनीसतुल् मिश्रीया लेखक: महमूद मोरो)

काथुलिक:

काथुलिक शब्दको प्रयोग सर्वप्रथम दोस्रो शताब्दीमा अगानतियुस् नामक अस्कफ (धर्मगुरु) ले गरे जुन पछि आएर ईसाईको सबैभन्दा ठूलो समूहमा परिवर्तित भयो जसको सबै भन्दा ठूलो कनीसा रोममा अवस्थित छ । यस समूहको दावी छ कि यस कनीसालाई बतरस रसूलले २४८ ई. मा स्थापित गरेका हुन् । जबकि इतिहासले संकेत गर्छ कि वास्तवमा यस कनीसालाई बुलस र बतरस दुवैले मिलेर स्थापित गरेका हुन् ।

यस कनीसामा विगतदेखि आजसम्म ईसाईहरूकै अधिपत्य कायम छ । सन् ४१० ई. पश्चात केही समयको लागि अरि-सियुईनको अधिपत्य कायम भएको थियो तर फेरि ४९६ ई. मा काथुलिकहरूको अधिपत्यको आरम्भ भयो र सन् ५९० ई. मा यिनीहरूको वर्चस्व पूर्णरूपले कायम भयो । ५९० ई. देखि ८४० ई. को अवधिमा ईसाई धर्ममा धेरै विभाजन भयो र एक ग्रुप आर्कोसँग युद्धरत रह्यो । सन् ५७१ ई. मा अन्तिम सन्देष्टा मुहम्मद (सल्लल्लाहो अलैहिवसल्लम) को जन्म भए पश्चात ४० वर्षको उमरेमा उहाँलाई दूतत्व प्रदान गरियो । जसद्वारा बिग्रिएका ईसाई, यहूदी र अन्य धर्महरुलाई पूर्णरुपमा सुधार गरी सदा सदाको लागि धर्मलाई पूर्णता दिइयो । जसलाई अरबी भाषामा इस्लाम (अल्लाहको आज्ञापालन) भनिन्छ । यो यसको नामाकरण पनि अल्लाहले नै गरेकोले यही नामबाट सत्य धर्मको प्रकाश पूर्ण विश्वमा फैलियो र धेरै ईसाईहरूले इस्लाम कबूल गरे जसले गर्दा ईसाई धर्म समयको साथ सिमित हुँदै गयो ।

८०० ई. देखि १५२१ ई. सम्म ईसाईहरू आपसमा नै युद्धरत रहे । जब १४५३ ई. मा मुसलमानहरूले रोम र कुस्तुनतुनियालाई पराजित गरी विजय प्राप्त गरे तब विशे-षरूपले काथुलिकहरूको र सामान्यरूपले ईसाई धर्मको जोर बिल्कुलै कम भयो । जब ईसाईहरूले अर्थात कनीसाहरूले विद्वानहरू र वैज्ञानिकहरूको अनाहक हत्या गर्नतर्फ लागे

र उनीहरूका वैज्ञानिक विश्लेषणहरूलाई अपराध ठानी १४८१ ई. देखि १४९९ ई. सम्ममा लगभग दश हज्जार मानिसहरूलाई हत्या गरे त सबै ईसाईहरू कनीसाबाट निराश भएर विद्रोहको बाटोमा लागे, अनि परिणाम स्वरूप कनीसाहरूको वर्चस्व घट्दै गयो र अवस्था यहाँसम्म पुग्यो कि धर्मलाई अस्वतन्त्रता मानियो र धर्म त्याग्नुलाई नै वास्तविक स्वतन्त्रता ठानियो । अनि यसैको परिणाममा धेरै समूहहरू अविष्कृत भए र धर्मलाई छाडेर मार्कसवाद, नास्तिकवाद र कम्युनिष्टवादतर्फ लागे । अधिकांश ईसाईहरू नास्तिक भए ।

काथुलिकहरूको आस्थाको एक झलक

यिनीहरू पनि अरु ईसाईहरू झैं तीनको मिलनलाई पूज्य ठान्दछन् तर यिनीहरू भन्छन् कि पुत्र पिताबाट अलि कम शक्तिशाली छन् र दर्जामा पनि कम छन्, जसलाई लाहूतीया र नासूतीयाको नामले नामाकरण गर्छन् ।

यिनीहरूको यो आस्था पनि छ कि परम् पूज्यले हजरत ईसाको रूप धारणगरी यस संसारमा हाम्रो पापको उद्धार गराउन आएका थिए । मृत्युको तीन दिन पश्चात उठेर अल्लाहको दायाँतर्फ बसेका छन् ताकि महाप्रलयको दिन सबै बीच फैसला गरुन् ।

हजरत मरियमलाई सबै ईसाईहरू झैं आदरणीय र

सम्मानित मान्दछन् । सलीबलाई आदरणीय मान्दछन्, त्यसलाई आफ्नो धर्मचिन्हको रूपमा घाँटीमा लगाउँछन् ।

यिनीहरू तौरात (पुरानो करार) र इन्जील (नयाँ करार) दुवैको संग्रहमा आस्था राख्दछन् र कनीसाका केही रहस्यमय कुराहरूमा पनि आस्था राख्दछन् । तलाकलाई अवैध ठान्दछन् । यिनीहरू बाबा (पोप) हरूलाई दोषमुक्त मान्दछन् । यो आस्था राख्दछन् कि मरणोपरान्त मान्छे एउटा यस्तो ठाउँमा जान्छ, जहाँ त्यसलाई पवित्र गराइन्छ अनि त्यसलाई त्यहाँबाट सारिन्छ । यिनीहरूको यो आस्था पनि छ कि खराबी (पाप) लाई अल्लाहले सृष्टि गरेका छैनन्, बरु त्यसलाई मान्छे आफै अविष्कार गर्छ । यिनीहरू निकट घाँटी कसेर मारेको अथवा मारिएको जनावरको मासु खानु जायज छ र रगत एवं सुँगुरको मासुलाई पनि जायज ठान्दछन् । सबै ईसाईहरू झैं नमाज व्रत र पूजाको आयोजना गर्नुमा सहमत छन् । केही विशेष बाबाहरूलाई रसूल (सन्देष्टा) को दर्जा दिन्छन् र तिनीलाई सबैमाथि प्रधानता प्रदान गर्छन् ।

यिनीहरूको आस्थाका मूल स्रोतहरू निम्न छन्:

तौरात र इन्जीलको संग्रह र ती समस्त किताबहरू जुन त्यससित संलग्न छन् । मजूसीहरूको धर्म, बौद्ध, हिन्दु, मिश्र र रोमको प्राचीन संस्कृतिहरू, फलसफा चाहे अफलातूनको होस् वा सकरात आदिको । (अल् इत्तेजाहातुल् फिक्रिया अल्

मुआसेरह लेखक: जुमआ खौली, मा हियन्नसरानीया लेखक: मुहम्मद तकी उसमानी अल् मौसूअतुल् मुयस्सरह लिश्शबाबिल् इस्लामी, मफाहीमुल् हुर्रिया वतत्बीकातुहा लेखक: अब्दुल् अजीज अल् हुमैदी, अल् मसिहियह लेखक: अहमद शिलबी)

प्रोटेस्टेन्ट:

यो ईसाईहरूको तेस्रो ठूलो समूह हो । यस समूहका ईसाईहरुले इन्जीलको साथ साथै बुद्धि र विवेकमा पनि विश्वास राख्दछन् र भन्छन् कि पवित्र ग्रन्थहरूलाई असकफ र पादरीहरूले मात्रै बुझ्दैनन्, बरु सबै मानिसहरू त्यसलाई बुझ्नमा सक्षम छन् । यो ग्रन्थ धर्म गुरुहरूको लागि मात्र अवतरित नभइ सबैको लागि अवतरित भएको हो ।

यो समूह काथुलिक समूहबाट टुक्रिएर निस्केको हो । सोह्रौं शताब्दीमा यो समूह काथुलिक समूहबाट पूर्णतया विभाजित भएको थियो । यस समूहको सबैभन्दा ख्याति प्राप्त संस्थापकहरूमध्ये मारतन् लोथर हो । जो १४८३ ई. मा अल्मानियामा जन्मेको थियो र सन् १५०५ ई. मा यसले यसमोरत विश्वविद्यालयबाट कानून र लाहूती विद्याको अध्ययन पूर्ण गऱ्यो । १५०६ ई. मा पादरीको पदमा खटाइयो। यसले ईसाईहरूको गलत कामको विरोध गऱ्यो र जे-जति पादरीहरू र अस्कफहरू अश्लीलता र निर्लज्जताका कार्यहरू गरिरहेका थिए तिनको विरोधको साथै त्यसता कार्यलाई अवैध पनि ठहर गऱ्यो तर त्यसको यस कार्यबाट कुनै लाभ नभएको कारण अल्मानीया फिर्ता आयो।

अनि यस मान्छेमा केही धर्मपरायणता र सदाचारिता देखेर मानिसहरू यसको अनुयायी बन्नथाले । यहींबाट प्रोटेस्टेन्ट समूहको वास्तविक स्थापना भयो । यिनीहरूको उद्देश्य यो थियो कि बाबाहरू, अस्कफ, पादरीहरू र उच्चवर्गका ईसाईहरू जुन अत्याचार र कुकर्म गरिरहेका छन् तिनलाई रोकुन् । तर यिनीहरूले सशक्त मानिसहरूको विरुद्ध अन्दोलन गरेकोले सबै सशक्त मानिसहरूले पनि यिनीहरूको अन्दोलनलाई नष्ट पार्ने प्रयासमा जुटे । १५४६ ई. मा लोथरको निधन भयो, तर त्यसले आफू पछाडि कैयौं लेख छाडेर गयो जसलेगर्दा यो अन्दोलन समाप्त भएन । अनि यसै आमन्त्रणलाई अल्रोखद होलदरेख जुवेनजलीले पनि अगाडि बढायो, तर यस मान्छेलाई त्यो कष्ट भोग्नु परेन जुन लोथरलाई भोग्नु परेको थियो, किनकि सर-कारले पनि यसलाई साथ दियो । अनि यसै आमन्त्रणलाई जोरन कोलफनले पनि प्रचार गर्नथाल्यो, त त्यसलाई पनि कष्ट भोग्नु पऱ्यो । तर १५३५ ई. मा प्रोटेस्टेन्ट र काथोलिक बीच सहमति भयो र यिनीहरूलाई तीनवटा कनीसा प्रदान गरियो । कलफनले पनि लोथर झैं धेरै पुस्तकहरू लेखेर छोड्यो । पछि आएर प्रोटेस्टेन्ट एउटा ठूलो समूह भयो र समस्त फ्रान्समा यसैको अधिपत्य कायम भयो । दोस्रो विश्वयुद्धसम्म यो समूह डेनमार्क, स्वीजरलैन्ड, आर्डसलैन्ड, फिनलैन्ड....... आदिमा फैलियो ।

ईसाईहरूको केही प्रमुख आस्थाहरूको वर्णन

यिनीहरू पनि- काथुलिकहरूका ती सबै कुराहरूमाथि आस्था राख्दछन् जसमा काथुलिक समूहको विश्वास छ किनकि यिनी त्यसैबाट टुक्रिएका समूह हुन् । तर दुवैमा केही भिन्नता पनि छ जसमध्ये केही निम्न हुन्:

१. पवित्र ग्रन्थहरूलाई नै धर्मको मूल आधार मान्नु र जुन कानून र कुराहरू पनि यस विपरीत छन् तिनलाई अमान्य ठहर गर्नु नै यिनीहरूको प्रमुख आस्था हो ।

२. यिनीहरू ओल्ड टेस्टामेन्टका ६६ अध्यायहरूलाई मान्दछन् र १४ अध्यायहरूलाई मान्दैनन्, भन्छन् कि यी सफरहरू मिथ्या हुन् ।

३. धर्मगुरु र धर्माचार्य एवं बाबाहरू र अस्कफहरूलाई दोषमुक्त मान्दैनन् । भन्छन् कि सम्मान र आदरको हकदार मान्छे आफ्नो पदले र अस्तित्वले हुँदैन बरु कर्मले हुन्छ ।

४. यिनी भन्छन् कि अल्लाह र मसिह (येशु) बीच कोही पनि मध्यस्त र माध्यम छैन चाहे त्यो बाबा र अस्कफ नै किन नहोस् ।

५. यिनीहरू ईसाईहरूको रहस्यमय कुराहरूमध्ये मात्र दुईमाथि आस्था राख्दछन् । पहिलो मअ्मूदीयाको रहस्य र दोस्रो रातीको भोजको रहस्य । यसमा पनि मसिहको उपस्थितिको तरिकामा विवाद छ । यिनीहरूको कथन अनुसार व्रत बस्नु सुन्नत हो, अनिवार्य होइन । यिनीहरू रोहबानीयतलाई (साधुपनालाई) अस्वीकृत गर्छन् । चर्चमा फोटो र चित्र लगाएर त्यसलाई ढोग गर्नुलाई अवैध मान्दछन् ... र यस्तै अरु आस्थाहरू छन्, जुन यिनीहरूलाई अरु ईसाईहरूबाट भिन्न गर्छन् ।

यिनीहरूको आस्थाको मूल स्रोत निम्न हुन:

पवित्र ग्रन्थ, बहुदेववादी धर्महरू, वर्तमानको नौलो फलसफाहरू, सहयूनी र तलमूदी धारणाहरू । (अल् इत्ते-जाहातुल् फिक्रिया अल् मुआसेरह लेखकः जुमआ खौली, मा हियन्नसरानीया लेखकः मुहम्मद तकी उसमानी अल् मौसूअतुल् मुयस्सरह लिश्शबाबिल् इस्लामी, मफाहीमुल् हुर्रिया वततबीकातुहा लेखकः अब्दुल् अजीज अल् हुमैदी, मुस्लेह मारतन् लोथर लेखकः हेना जरजीस अल् खुजरी, अस्सहयूनीयतुल् मसिहिया लेखकः मुहम्मद सम्माक)

यी तीनवटा ईसाईहहरूका प्रमुख समूहहरू हुन् । यी बाहेक अरुससाना ग्रुपहरू यिनैबाट निस्केका छन्, केही त बिल्कुलै नयाँ छन् । जस्तैः- मोरमोन जुनकि वास्तवमा यहूदी समूह हो । यसले सबैलाई ओल्ड टेस्टामेन्टमा विश्वास राख्नुतर्फ आह्वान गर्छ । त केही समूहहरु काथुलिक र प्रोटेस्टेन्ट एवं अर्थोडक्सबाट निस्केका छन् । जस्तै जुजवीत र मारुनीया... आदि ।

समस्त ईसाईहरूको सर्वसहमतीय आस्थाहरूको वर्णन

सबै ईसाईहरूको यो आस्था छ कि जब हजरत आदमले त्रुटि गरे र अल्लाहले रोकेको रुखबाट खाए त उनको यस त्रुटिको क्षमायाचना उनका समस्त सन्ततिमाथि अनिवार्य भयो । त्यसै प्रयाश्चितलाई पूर्ण गर्नेको उद्देश्यले अल्लाहले ईसा मसिहको रूप धारण गरी यस संसारमा प्रस्थान गरे र सबैको तर्फबाट सुलीमा चढी सबैलाई यस अभिशापबाट मुक्त गरे ।

मसिहलाई अल्लाहको पुत्र मान्नु, सलीबलाई सम्मान दिनु र त्यसलाई चिन्हको रुपमा घाँटीमा झुन्ड्याउनु ।

अल्लाह (सत्य पूज्य) तीन तथ्यको मिश्रण हो अर्थात पिता, रुहुल् कुदस (पवित्र आत्मा) र पुत्र यी तिनवटै मिलेर पूज्य हुन्छ ।

यिनीहरू वैध अवैध गर्ने अधिकार बाबा र पादरीहरूलाई दिएका छन् र यो आस्था राख्दछन् कि बिना बाबा हाम्रो याचना सुनिदैन ।

ओल्ड टेस्टामेन्ट (पुरानो करार) र न्यू टेस्टामेन्ट (नयाँ करार) माथि आस्था राख्दछन्, जबकि ओल्ड टेस्टामेन्ट

यहूदीहरूको किताब हो । जसलाई उनीहरूले परिवर्तित गरिसकेका छन् र न्यू टेस्टामेन्टलाई स्वयम् यिनीहरूले नै परिवर्तित गरेका छन् । यसमा मात्र चारवटा इन्जीलहरू छन् अर्थात इन्जील मत्ता, इन्जील लुका, इन्जील युहन्ना, इन्जील मरकुस । जति इन्जीलहरू थिए ती समस्तलाई यिनीहरूले जलाइदिएका छन् । तर एउटा इन्जील अहिलेसम्म बाँकी छ जसलाई यिनीहरू जलाउन सकेका थिएनन् त्यो हो इन्जील बरनाबा । जो उपरोक्त समस्त चारवटै इन्जीलहरूभन्दा बढी विश्वासनीय छ तर यस इन्जीललाई यिनीहरू ईर्ष्या र इच्छा पूजाको कारण मान्दैनन् ।

यो सानो लेखबाट यो प्रष्ट भयो कि ईसाई धर्म परिवर्तित धर्म हो । यसका केही निर्देशन बाहेक समस्तलाई परिवर्तित गरिएको छ र यस धर्मका धर्मात्माहरूले बौद्ध धर्म र हिन्दु धर्म.. आदिबाट निर्देशनहरू लिएर पवित्र ग्रन्थमा मिसाएका हुन् । किनकि यस धर्मका अधिकांश निर्देशनहरू हिन्दु धर्म र बौद्ध धर्मसित मेल खान्छन् उदाहरणको लागि तपाईं पनि केहीलाई हेर्नुहोस्:

ईसाई र हिन्दुधर्म बीच समानता

हिन्दुहरू तीनवटा प्रमुख पूज्यहरूमा आस्था राख्दछन् जुन विष्णु, शिव र ब्रह्मा हुन् । नस्रानी (ईसाई) हरू पनि तीन पूज्यहरूमाथि आस्था राख्दछन् । ती हुन् पिता, पुत्र र रुहुल् कुदस (पवित्र आत्मा) ।

हिन्दुहरूको आस्था छ कि कृष्ण वास्तवमा परम् पूज्य हुन् । जो कृष्णको रूपमा यस धरतीमाथि उद्धारको उद्देश्यले आएका थिए । त ईसाईहरू पनि यस्तै आस्था राख्दछन् कि परम् पूज्य अल्लाह ईसाको रूपमा यस धरतीमा सबैको उद्धार गर्ने उद्देश्यले आएका थिए । यसै कारण सुलीमा झुन्डिएर सबैको उद्धार गरे ।

हिन्दुहरूको आस्था छ कि जब कृष्णको जन्म भयो त देवी देवताहरू र स्वर्गदूतहरूले देवकी (कृष्णकी आमा) लाई धन्यवाद र अशीष दिए र उहाँको गुणगान गर्दै उहाँको सम्मान गरे । (तारीखे हिन्द भाग २)

त ईसाईहरू पनि भन्छन् कि स्वर्गदूतहरूले ईसा मसिहकी आमा मरियममाथि शान्ति पठाए र भने पालनकर्ता तिम्रो साथमै छन् । (इन्जील लुका ३)

हिन्दुहरूको आस्था छ कि सबैले कृष्णको जन्मको शुभसमाचार त्यस ताराको माध्यमले पाए जुन आकाशमा अति प्रकाशित भएर देखियो । ईसाईहरूको पनि यो आस्था छ कि जब ईसा मसिहको जन्म भयो त उहाँको जन्मस्थलको थाहा त्यस ताराबाट भयो जुन प्रकाशमान भएर संकेत दियो ।

हिन्दुहरूको आस्था छ कि जब कृष्णको जन्म भयो तब धरतीले गुणगान गर्नथाल्यो, चन्द्रले आफ्नो प्रकाशबाट सबैलाई प्रकाशित गर्न थाल्यो, स्वर्गदूतहरूले प्रसन्नताले नाच्नथाले र बादलले मधुर संगीत छोड्यो ।

त ईसाईहरूको पनि आस्था छ कि जब ईसा मसिहको जन्म भयो त फरिश्ताहरू अति प्रसन्न भए र बादलले मधुर संगीत छोड्यो ।

हिन्दुहरूको आस्था छ कि कृष्ण शाही परिवारबाट थिए तर उहाँको जन्म एउटा गुफामा नितांत गरिबीको अवस्थामा भयो ।

त ईसाईहरूको पनि आस्था छ कि ईसा मसिह पनि शाही परिवारबाट थिए तर उनको एउटा गुफामा गरिबी र असहायताको अवस्थामा जन्म भयो ।

हिन्दुहरूको आस्था छ कि जब कृष्णको जन्म भयो तब उहाँको आमा देवकीको अनुहार प्रकाशमान भयो र गुफा प्रकाशले प्रकाशित भयो ।

त ईसाईहरू पनि भन्छन् कि जब ईसा मसिहको जन्म भयो, त उहाँको आमा मरियमको अनुहारको प्रकाशले गुफालाई प्रकाशित गऱ्यो ।

हिन्दुहरू भन्छन् कि जब कृष्णको जन्म भयो तब उहाँकी आमा देवकी त्यस शिशुको परिणामलाई सम्झी विलाप गर्न थालिन्, अनि कृष्ण तुरुन्तै बोल्न थाले र आमालाई आफ्नो कुराले सन्तुष्ट पारे । त ईसाईहरू पनि भन्छन् कि जब ईसा मसिहको जन्म भयो तब उहाँकी आमा मरियम उहाँप्रति चिन्तित भई विलाप गर्नथालिन्, अनि उहाँले भन्नु भयो म अल्लाहको छोरा हूँ, म यस संसारको मुक्तिकर्ता र उद्धारक हूँ, यसै उद्देश्यले संसारमा आएको छु ।

हिन्दुहरू भन्छन् कि गाईले यो थाहा पाई कि उहाँ परम् पूज्य हुनुहुन्छ, अनि गाईले उहाँको ढोग गरी ।

त ईसाईहरू पनि भन्छन् कि जनावरहरू र तिनका गोठालाहरूले उहाँको वास्तविकता जानेर ढोग गरे ।

हिन्दुहरूको आस्था छ सबै मानवलाई यो थाहा भयो कि उहाँ परम् पूज्य हुनुहुन्छ, अनि उहाँलाई सबैले सन्दल र सुगन्ध अर्पित गरे ।

त ईसाईहरूको पनि यो आस्था छ कि सबै मान्छेहरूले ईसा मसिहको परम् पूज्य हुने कुरालाई स्वीकारे र उहाँलाई सुगन्ध आदि अर्पित गरे ।

हिन्दुहरूको आस्था छ कि जब राजालाई चमत्कारी र उपास्य शिशुको जन्मको खबर मिल्यो त त्यसले समस्त जन्मिने शिशुहरूको बध गर्ने आदेश गऱ्यो, जुन त्यस रात्री जन्मेका थिए । त ईसाइहरूको पनि भनाइ छ कि जब ईसा मसिहको जन्मको खबर राजालाई मिल्यो जुनकि चमत्कारी र परम् पूज्य थिए, तब राजाले समस्त ती शिशुहरूलाई बध गर्ने आदेश गऱ्यो, जुन त्यस रात्री जन्मेका थिए ।

जुन नगरमा कृष्णको जन्म भयो त्यसको नाम मथुरा हो जसलाई आदरणीय र सम्मानित स्थल मानिन्छ । त ईसाईहरू पनि भन्छन् कि जुन नगरतर्फ ईसा मसिहले प्रवास गरेका थिए त्यो नगर अति आदरणीय र सम्मानित स्थल हो ।

हिन्दुहरू भन्छन् कि कृष्णभन्दा अघि श्री रामको जन्म भएको थियो जुन कृष्णको आगमनको शुभ सूचक थिए र कंसले कृष्णलाई मार्ने प्रयत्न गरेको थियो । त ईसाईहरू पनि भन्छन् कि ईसाको आगमन अघि युहन्ना उहाँको शुभ सूचकको रूपमा आए र ईसालाई हरदोस राजाले मार्ने प्रयत्न गऱ्यो ।

हिन्दुहरूको आस्था छ कि कृष्ण आफ्नो शरीरसहीत आकाशमाथि जानु भयो । त ईसाईहरू पनि भन्छन् कि ईसा मसिह आफ्नो शरीरसमेत आकाशमाथि जानु भयो ।

हिन्दुहरू भन्छन् कि कृष्ण नै वास्तविक स्रष्टा हुन् र उनी नभएको भए केही हुँदैनथ्यो । त ईसाईहरू पनि भन्छन् कि सबैको स्रष्टा ईसा मसिह नै हुन् र उनी नभएको भए केही पनि हुँदैन्थ्यो ।

हिन्दु भन्छन् कि कृष्ण आफ्नो शिष्य अर्जुनलाई अति स्नेह गर्थे । त ईसाईहरू पनि भन्छन् कि ईसा मसिह पनि आफ्नो शिष्य युहन्नालाई अति स्नेह गर्थे ।

कृष्णले अर्जुनसित भनेः आफ्नो दोषमा चिन्तित नहोऊ, ममाथि विश्वास राख म तिमीलाई मुक्ति अवश्य प्रदान गर्नेछु । त ईसाले विरामीसित भनेः ममाथि विश्वास राख म नै मुक्तिदाता हूँ र तिम्रो पाप क्षमा गर्ने छु ।

कृष्णले भने म नै ब्रह्माण्ड र सूर्य, चन्द्रको प्रकाश हूँ । त ईसाले पनि भने कि म नै ब्रह्माण्डको प्रकाश हूँ ।

यस्तै अन्य कैयौं कुरा र आस्थाहरूको विवरण मुकारेनतुल् अदियान नामक पुस्तकमा यी दुवै धर्मका धार्मिक ग्रन्थहरूबाट सन्दर्भ सामग्रीको साथ वर्णन गरिएको छ । जुन किताबको लेखक मुहम्मद अबू जुहरा हुनुहुन्छ । उक्त किताबमा यी दुवै धर्मका आस्थाहरूको समानतालाई प्रदर्शित गरिएको छ । मैले यहाँ सन्दर्भ सामग्रीहरूलाई वर्णन नगर्ने कारण मात्र यो हो कि मैले वर्णन गरेका कुराहरूका सन्दर्भ सैकडौंमा छन् । त्यसले मैले त्यो किताबतर्फ मात्र संकेत गरें जसबाट मैले यी कुरालाई लिएको छु । यसबारे सन्दर्भ सामग्रीको पुष्टिकरण गर्नु वा अधिक जानकारीको लागि उपरोक्तको किताबको अध्ययन गर्नुहोला ।

ईसाई र बौद्ध धर्मबीच समानताको एक झलक

बौद्ध धर्मावलम्बीको भनाइ छ कि बुद्धको आमा मायाभित्र पवित्र आत्मा प्रवेश गरे । त ईसाईहरूको पनि भनाइ छ कि ईसाको आमा मरियममा पनि पवित्र आत्मा प्रवेश गरे ।

बौद्धहरूको भनाइ छ कि जब बुद्ध आफ्नो आमा मायाको गर्भाशयमा प्रवेश पाए त उहाँको गर्भाशय प्रकाशमान भयो । त ईसाईहरूको पनि भनाइ छ कि जब ईसा मसिह आफ्नो आमाको गर्भाशयमा प्रवेश पाए त उहाँको गर्भाशय स्वच्छ, पवित्र र प्रकाशमान भयो ।

बौद्धहरू भन्छन् कि बुद्धको जन्मको संकेत एउटा ताराले गऱ्यो, जसलाई उनीहरू बुद्ध ताराको नामले सम्बोधन गर्छन् । त ईसाईहरू पनि भन्छन् कि ईसा मसिहको जन्मको संकेत एउटा ताराले गऱ्यो, जसलाई यिनीहरू मसिहि तारा भन्छन् ।

बौद्धहरूको भनाइ छ कि एक दिन बुद्ध मन्दिरमा प्रवेश गरे त समस्त मूर्तिहरूले उहाँलाई ढोग गरे । त ईसाईहरूको पनि भनाइ छ कि एक दिन ईसा मसिह प्रतिमाहरूको निकटबाट गुज्रिरहेका थिए त सबै प्रतिमाहरूले उहाँलाई ढोग गरे ।

बौद्धहरूको भनाइ छ कि गौतम बुद्ध शाही परिवारका थिए, उनको पिता शुद्धोदन राजा थिए र उनको वंश महा समातासंग मिल्छ जुन विश्वको पहिलो राजा थिए । त ईसाईहरूको पनि भनाइ छ कि ईसा मसिह शाही परिवारका थिए र उनको वंश आदमसित मिल्छ ।

बौद्धहरूको कथन छ कि जब बुद्धले धर्मको प्रचार गर्न आरम्भ गरे त शैतानले उनलाई यस कार्यबाट रोक्ने प्रयत्न गर्‍यो । त ईसाईहरू पनि भन्छन् कि जब ईसा मसिहले ईसाइयतको प्रचार आरम्भ गरे त शैतानले उनलाई रोक्ने प्रयास गर्‍यो ।

बौद्धहरूको आस्था छ कि जब गौतम बुद्धले आफ्नो कार्य सम्पन्न गरिसके त आफ्नो शरीरसमेत आकाशमाथि गए । त ईसाईहरू पनि भन्छन् कि जब ईसा मसिह आफ्नो प्रचार र उद्धारको कार्य सम्पन्न गरिसके त आफ्नो शरीर समेत आकाशमाथि गए ।

बौद्धहरूको आस्था छ कि गौतम बुद्ध नै अविनाशी परम् पूज्य हुन् । त ईसाईहरूको पनि आस्था छ कि ईसा मसिह नै अविनाशी परम् पूज्य हुन ।

बुद्धले भने कि सुकर्मलाई गोप्य राख र कुकर्मलाई जाहेर गर । त ईसाले पनि भनेका छन् कि सुकर्मलाई गोप्य राखी कुकर्मलाई मात्र जाहेर गर ।

बौद्धहरूको धारणा छ कि बुद्ध एक पटक फेरि यस संसारमा आउने छन् । त ईसाईहरूको पनि यो यो धारणा छ कि ईसा मसिह पनि एक पटक फेरि यस संसारमा आउने छन् र सुख शान्तिलाई ल्याउने छन् ।

बुद्धको भनाइ छ कि सबैसित सुव्यवहार गर । त ईसा मसिहले पनि भनेका छन् कि सुव्यवहारलाई अपनाऊ ।

बुद्धले आफ्नो प्रियतम् छात्र नन्दासित भने हे नन्दा मैले जे पनि भनि राखेको छु त्यसमा कुनै सन्देह छैन । त ईसाले भने मैले जुन उपदेश गरिराखेको छु त्यो अकाट्य सत्य हो त्यसमा कुनै सन्देह छैन ।

यस्तै कयौं समानताहरू दुवै धर्मका स्वीकृति प्राप्त पुस्तकहरूको माध्यमबाट “मुकारेनतुल् अदियान” नामक किताबमा एकत्रित गरिएको छ । यदि कसैलाई यसबारे अधिक जानकारी चाहियो वा उपरोक्तका कुराहरूलाई पत्तयाउने आकांक्षा छ भने मैले वर्णन गरेको किताबमा हेर्नुहोस् । जुन किताबको लेखक मुहम्मद अबू जोहरा ज्यू हुनुहुन्छ । यो किताब मिस्रबाट सन् १९९१ ई. मा प्रकाशित भएको छ ।

यो सानो लेखबाट हामीलाई यो प्रष्ट भयो कि ईसाईहरूले आफ्नो सत्य र असल धर्मलाई गुमाएर यताउताबाट खिंचतान गरेर एउटा मिथ्या धर्म तयार पारेका छन् । यसमा जुन अलिकति सत्य कुराहरू बाँकी छन्, त्यसलाई पनि मान्दैनन्, बरु त्यसको इन्कार गर्छन् । जसरी यिनीहरूको किताबमा

उल्लेख छ कि ईसाले भने: “जसले मलाई पठाउनु भएको छ, उहाँ मात्र सत्य हुनुहुन्छ र म केवल त्यही वर्णन गर्दछु, जुन कुरा उहाँले मलाई बताउनु हुन्छ ।” (बाइबल युहन्ना ८/२६)

अर्को ठाउँमा वर्णन छ, ईसा मसिहले भने: “मलाई यो शक्ति प्राप्त छैन कि म आफ्नो तर्फबाट कुनै निर्देशन देऊँ ।” (बाइबल युहन्ना ५/३०)

त्यसैगरी अर्को ठाउँमा वर्णन छ, ईसाले भने: “के तिमीहरू देख्दैनौं कि आकाश खोलिएको छ र एउटा मनुष्यमाथि फरिश्ताहरू अवतरित हुँदैछन् ।” (बाइबल युहन्ना १/५१) अर्को ठाउँमा वर्णन छ कि ईसा मसिहले भने: “तिमीहरू कसरी आस्थावान हुन्सक्दछौ जबकि तिमीहरू आफूमध्येका मानिसहरूको त सम्मान र आदर गर्दछौ तर त्यस एउटा परम् पूज्यको सम्मान गर्दैनौं जुन एकलो छन् ।” (बाइबल युहन्ना ५/४४)

उपरोक्त श्लोकहरूबाट यो प्रष्ट छ कि परम् पूज्य एउटै छन्, तीन छैनन् र ईसा मसिह सन्देष्टा थिए उपास्य थिएनन् । जस्तै अल्लाहले आफ्नो अन्तिम ग्रन्थ कुरआनमा भनेका छन्:

﴿يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ لَا تَغۡلُواْ فِي دِينِكُمۡ وَلَا تَقُولُواْ عَلَى ٱللَّهِ إِلَّا ٱلۡحَقَّۚ
إِنَّمَا ٱلۡمَسِيحُ عِيسَى ٱبۡنُ مَرۡيَمَ رَسُولُ ٱللَّهِ وَكَلِمَتُهُۥٓ أَلۡقَىٰهَآ إِلَىٰ مَرۡيَمَ وَرُوحٞ
مِّنۡهُۖ فَـَٔامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦۖ وَلَا تَقُولُواْ ثَلَٰثَةٌۚ ٱنتَهُواْ خَيۡرٗا لَّكُمۡۚ إِنَّمَا ٱللَّهُ إِلَٰهٞ وَٰحِدٞۖ
سُبۡحَٰنَهُۥٓ أَن يَكُونَ لَهُۥ وَلَدٞۘ لَّهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ
وَكِيلٗا ﴾ النساء: ١٧١

अर्थ: हे अहले किताब! (यहूदी-ईसाई) आफ्नो धर्मको सीमाउल्लङघन नगर र अल्लाहको बारेमा सत्य बाहेक अरु केही न भन । मरियमका छोरा ईसा मसिह (अलैहिस्सलाम) (न त अल्लाह थिए न अल्लाहका छोरा बरु) अल्लाहका रसूल र उनको पवित्र सन्देशवाहक मात्र थिए । जो अल्लाहको वाणीबाट पैदा भए, जसलाई अल्लाहले मरियमलाई प्रदान गरेका थिए र उनको तर्फबाट पठाईएका एउटा रूह (आत्मा) थिए । तसर्थ तिमीहरूले अल्लाह र उनका सबै रसूलहरूमाथि आस्था राख र न भन कि अल्लाह तीनवटा छन् र यो धारणाबाट टाढा रहो किनकि तिम्रो निम्ति यही नै राम्रो छ । अल्लाह एउटै मात्र पूजनीय छन् र यो कुरासँग उनको कुनै सम्बन्ध छैन कि उनका सन्तान छन् । जे जति आकाशहरूमा र जमिनमा छन् सबै उनैका हुन् र अल्लाह नै संरक्षक स्वरूप प्रयाप्त छन् । (सूरतुन् निसा १७१)

अल्लाह प्रलयको दिन ईसा मसिहसित प्रश्न गर्नेछन् कि, के तिमीले आफूलाई पूज्य घोषित गरेका थियौ ? यसको वर्णन कुरआनमा यसरी आएको छ:

﴿وَإِذۡ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَى ٱبۡنَ مَرۡيَمَ ءَأَنتَ قُلۡتَ لِلنَّاسِ ٱتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ إِلَٰهَيۡنِ مِن دُونِ
ٱللَّهِۖ قَالَ سُبۡحَٰنَكَ مَا يَكُونُ لِيٓ أَنۡ أَقُولَ مَا لَيۡسَ لِي بِحَقٍّۚ إِن كُنتُ قُلۡتُهُۥ فَقَدۡ عَلِمۡتَهُۥۚ
تَعۡلَمُ مَا فِي نَفۡسِي وَلَآ أَعۡلَمُ مَا فِي نَفۡسِكَۚ إِنَّكَ أَنتَ عَلَّٰمُ ٱلۡغُيُوبِ ١١٦ مَا قُلۡتُ لَهُمۡ
إِلَّا مَآ أَمَرۡتَنِي بِهِۦٓ أَنِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمۡۚ وَكُنتُ عَلَيۡهِمۡ شَهِيدٗا مَّا دُمۡتُ فِيهِمۡۖ فَلَمَّا
تَوَفَّيۡتَنِي كُنتَ أَنتَ ٱلرَّقِيبَ عَلَيۡهِمۡۚ وَأَنتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ شَهِيدٌ ﴾ المائدة: ١١٦ - ١١٧

अर्थ: र (त्यो समय पनि वर्णन योग्य छ) जब अल्लाहले भन्ने छन: हे मरियमको पुत्र ईसा! के तिमीले मानिसहरूसित भनेका थियौ कि अल्लाह बाहेक मलाई र मेरी आमालाई पूज्य बनाइहाल ? ईसा (अलैहिस्सलाम) ले भन्ने छन् कि तिमी पवित्र छौ, मलाई त्यो कुरो भन्न उचित कसरी हुन सक्दथ्यो ? जुन कुराको मलाई अधिकार नै थिएन । मैले त्यसो भनेको भए तिमीलाई थाहा होला, (किनभने) जुन कुरो मेरो मनमा छ त्यो पनि तिमीलाई थाहा छ तर जुन कुरो तिम्रो मनमा छ त्यो मलाई थाहा छैन । निःसन्देह तिमी सबै गुप्त कुराको ज्ञाता हौ । मैले त तिनीहरूसित अरु केहीपनि भनेको होइन, तर त्यो बाहेक जुनकि तिमीले मलाई भन्न आदेश गऱ्यौ । त्यो कुरा हो कि तिमीहरूले अल्लाहको उपासना गर, जो मेरो र तिमीहरु सबैको पालनकर्ता हुन् र जबसम्म म तिनीहरूको बीचमा थिएँ, तिनीहरूको अवस्थाको साक्षी थिएँ । फेरि जब तिमीले मलाई उठाइहाल्यौ तब तिमी नै तिनीहरूको संरक्षक भयौ र तिमी प्रत्येक कुराको ज्ञाता हौ । (सूरतुल् माइदः ११६, ११७)

यिनीहरूको धर्मग्रन्थमा अन्तिम सन्देष्टा मुहम्मद सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लमको शुभ आगमनको पनि सुसमाचार र भविष्यवाणी मिल्छ जस्तै कि अरु हिन्दु बौद्ध र आदि धर्महरूमा मिल्छ, उदाहरणको लागि हेर्नुस्!

ईसा मसिहले भनेः "यदि तिमीहरू मलाई प्रेम गर्दछौ भने तिमीहरूको प्रेमको निष्ठा तिमीहरूको कर्मले स्पष्ट हुनेछ र म अल्लाहसित यो प्रार्थना गर्दछु कि तिमीहरूलाई एउटा अर्को सन्देष्टा पनि प्रदान गरुन् ।" (इन्जील युहन्ना १६/१४,१५)

अर्को ठाउँमा ईसा मसिहको भनाइ छः "त्यो (Prophet) सन्देष्टा जसलाई त्यो प्रतिपालक पठाउने छन्, उनी त्यही निर्देशन सुनाउने छन् जुन म तिमीहरूलाई सिकाई राखेको छु ।" (इन्जील युहन्ना २६/१४)

अर्को ठाउँमा वर्णन छ कि ईसा मसिहले भने: "त्यो आउने-वाला सन्देष्टाले स्वयम् मेरो पुष्टि गर्नेछन" । (इन्जील युहन्ना २६/१५)

ईसा मसिहको अर्को कथन छः "यदि म जाँदैन भने त्यो सन्देष्टा कसरी आउँछ र त्यो जब आउँछ......... त न्यायको अधिपत्य कायम हुनेछ" । (इन्जील युहन्ना ८/७-१६)

अर्को ठाउँमा ईसा मसिहको भनाइ छः "जब त्यो आउँछ त पूर्ण सत्यताबाट तिमीहरूलाई अवगत गराउँछ, किनकि त्यो आफ्नो तर्फबाट केही कुरा भन्दैन बरु त्यही भन्नेछ जसको निर्देशन त्यसलाई गरिन्छ, र त्यो मेरो प्रशंसा पनि गर्नेछ" । (इन्जील युहन्ना १४/१३-१६)

उपरोक्त कुराहरुलाई पवित्र कुरआनले यसरी वर्णन गरेको छः

﴿ وَإِذۡ قَالَ عِيسَى ٱبۡنُ مَرۡيَمَ يَٰبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ إِنِّي رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيۡكُم مُّصَدِّقٗا لِّمَا بَيۡنَ يَدَيَّ مِنَ ٱلتَّوۡرَىٰةِ وَمُبَشِّرَۢا بِرَسُولٖ يَأۡتِي مِنۢ بَعۡدِي ٱسۡمُهُۥٓ أَحۡمَدُۖ فَلَمَّا جَآءَهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ قَالُواْ هَٰذَا سِحۡرٞ مُّبِينٞ ﴾

الصف: ٦

अर्थ: र जब मरियमको छोरा ईसा (अलैहिस्सलाम) ले भने: कि (हे मेरो समुदाय) इस्राईलका सन्तानहरु! म तिमी सबैको लागि अल्लाहको तर्फबाट पठाइएको रसूल (सन्देष्टा) हूँ। म भन्दा पहिलेको किताब तौरातको म प्रमाणित गर्दछु र म पछि आउने एउटा संदेष्टा जसको नाम अहमद हुनेछ, उनको शुभागमनको शुभ-सन्देश सुनाउँछु। अनि जब उनी तिनीहरूको पासमा स्पष्ट निशानीहरू लिएर आए, तब तिनीहरूले भन्न थाले कि यो त स्पष्ट जादू हो। (सूरतुस्सफ्फ: ६)

त यिनीहरूको इन्जीलहरूमा पनि मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहि वसल्लमको आगमनको भविष्यवाणी छ। बाइबल बरनाबामा त मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) को नाम समेतलाई प्रष्ट पारिएको छ हेर्नुस्: “र यो यसरी नै बाँकी रहनेछ यहाँसम्म कि परमेश्वरको सन्देष्टा अहमद आउनेछन्”। (बाइबल बरनाबा अध्याय २२०)

अन्तिम सन्देष्टा मुहम्मद अर्को नाम अहमद पनि हो। तर यसलाई यी ईसाईहरु मान्दैनन् र उहाँमा विश्वास गर्दैनन्। त वास्तवमा यहूदी र ईसाईहरू एउटै खोपाका दुई प्रकाश हुन्। यहूदीहरू ज्ञान भए पनि असल कार्य गर्दैनन् र सत्यलाई स्वीकार गर्दैनन्। यिनीहरू हजरत मूसाको

जीवनमा नै यो भन्थे कि हामीले निर्देशनलाई सुन्यौं र बुझ्यौं तर त्यसलाई मान्दैनौं। त दोस्रोतर्फ ईसाई छन्, जसले सत्यलाई गुमाई अन्धकारमा भ्रमित भई हिंडिराखेका छन्। त एउटा उत्पाती अर्को पथविचलित। दुवै एउटै वंश इस्राईलका सन्तति हुन्।

तसर्थ हे मित्रहरु! यिनीहरूको फकाईमा नआउनुहोला यिनीहरू आफै पथविचलित छन्, अरुलाई कसरी पथप्रदर्शन गर्छन्। बरु त्यस सन्देष्टाको अनुयायी बनौं, जसको सत्यताको साक्ष्य सबै दिइरहेका छन्। अर्थात मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहि वसल्लमको अनुयायी बनेर इस्लाम धर्मलाई स्वीकार गरी यस लोक र परलोकमा सफल होऊँ।

इस्लाम धर्मले एकेश्वरवादतर्फ आह्वान गर्दछ र सत्कर्मतर्फ आमन्त्रित गर्छ, सबै अमानवीय कुराहरूबाट टाढा रहन आदेश दिन्छ। इस्लाम धर्म र यसको ग्रन्थ कुनै हालतमा पनि परिवर्तित हुन् सक्दैन किनकि यसको सुरक्षाको जिन्मेवारी स्वयं परम् पूज्य अल्लाहले आफै लिएका छन्। कुर्आनमा अल्लाहको भनाइ छ:

﴿ إِنَّا نَحۡنُ نَزَّلۡنَا ٱلذِّكۡرَ وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ ﴾ الحجر: ٩

अर्थ: (नि:सन्देह) हामीले नै कुरआनलाई उतारेका हौं र हामी नै यसको संरक्षक हौं। (सूरतुल् हिज्र ९)

कसैले यसलाई परिवर्तन गर्ने प्रयास गरे पनि परिवर्तित

गर्नसक्दैन । विगतमा कुर्आनलाई परिवर्तन गर्ने प्रयासहरू गरिएका छन् तै पनि शत्रुहरु सफल हुन सकेनन् । किनकि यसको भाषाशैली यस्तो छ कि कुनै पनि मनुष्य त्यस्तो उच्चकोटिको भाषाशैली ल्याउन सक्षम छैन । जस्तो कि पवित्र कुरआनले समस्त सृष्टिलाई चुनौति दिदै भनेको छः

﴿ وَإِن كُنتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّن مِّثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَن تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴾ البقرة: ٢٣ - ٢٤

अर्थः हामीले आफ्ना सेवकमाथि जे उतार्‍यौं, त्यसमा तिमीलाई यदि शंका छ र तिमी साँचो भए त्यस्तै एउटै (सूरह) बनाएर देखाऊ, र तिमीले अल्लाह बाहेकका आफूलाई मद्दत गर्नेहरूलाई बोलाई ल्याऊ । तर यदि तिमी गर्न सकेनौं भने र तिमी कहिल्यै पनि गर्न सक्दैनौं (तसर्थ) त्यस आगोसंग डराऊ जसको इन्धन मानिस र ढुङ्गाहरू हुन् । जुन नास्तिकहरूका लागि तयार गरिएको छ । (सूरतुल् बकरः २३,२४)

अर्को ठाउँमा अल्लाहको भनाइ छः

﴿ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ۖ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴾ يونس: ٣٨

अर्थः के यिनीहरूले यो भन्दछन्ः सन्देष्टाले त्यसलाई आफ्नो तर्फबाट रचेका हुन् । भनिदेऊ कि यदि साँचो हो भने तिमीले पनि यस्तै प्रकारको एक सूरः बनाएर ल्याऊ र अल्लाह बाहेक जसलाई तिमी बोलाउन सक्छौ बोलाइहाल यदि तिमी साँचो छौ । (सूरतु यूनुस ३८)

अर्को ठाउँमा अल्लाहको फर्मान छः

﴿ قُل لَّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هَٰذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴾ الإسراء: ٨٨

अर्थः भनिदेऊ, कि यदि सबै मानिसहरू र सबै जिन्नहरू मिलेर यस कुरआन जस्तो ल्याउन चाहे पनि यस कुरआन जस्तो बनाई ल्याउन असम्भव छ । यद्यपि तिनीहरू एक अर्काको मद्दतगार र सहायक किन नबनुन् । (सूरतुल् इस्रा ८८)

त हे मित्रहरु! त्यस ग्रन्थको अनुसरण गरौं जुन कहिल्यै परिवर्तित हुनै सक्दैन नकि त्यस ग्रन्थको अनुसरण गरौं जुन परिवर्तित भइसकेको छ ।

इस्लामको बारेमा अधिक ज्ञान र जानकारीको लागि मेरो लेख “इस्लाम विश्वव्यापी धर्म”, “को हो सत्य ईश्वर”, “अनुसरण किन? र कसको?” र “मृत्यु जीवन र ब्रह्माण्डको अदभुत सत्यता” को अध्ययन गर्नुहोस् जुन विश्वको कुनै पनि ठाउँमा पनि इस्लाम हाउस डटकम (www.islamhouse.com/ne/main) मा उपलब्ध छ ।

समाप्ति

प्रिय पाठकहरू! यो हो अति संक्षेपमा ईसाई धर्म र ईसाईहरूको वास्तविक सत्यता। अन्तमा अल्लाहसित प्रार्थना छ कि अल्लाह हामी सबैलाई सही ज्ञान र समझ् प्रदान गरी सन्देष्टाहरूको सत्य उत्तराधिकारी बनाउन् अनि हामीलाई कुरआन र हदीसको प्रकाशमा जीवन व्यतीत गर्ने सुअवसर प्रदान गरुन्, हामीलाई पूर्णरूपले धर्म इस्लाममा प्रवेश हुने सुअवसर प्रदान गरुन् र त्यसको ज्ञान प्रदान गरी त्यसै बमोजिम कार्यरत रहने शक्ति र दक्षता प्रदान गरुन्। साथै यो विन्ती छ कि अल्लाहले हाम्रा माल सम्पत्ति र संतानमा वृद्धि गरुन्, हाम्रा निःसंतान दाजुभाइ र दिदीबहिनीहरूलाई संतान प्रदान गरी उहाँहरूको हृदयलाई शीतल पारुन्, जेजति हामीले अज्ञानताले पापहरू गरेका छौं ती पापहरु क्षमा गरी हाम्रा पापहरूलाई पुण्यमा परिणत गरुन्, हामीलाई र समस्त आस्थावानहरूलाई कुरआन र हदीसको अनुसरण गर्ने शक्ति प्रदान गरी स्वर्ग प्रदान गरुन्। (आमीन)

समाप्त

IslamHouse.com

IslamHouseNe UChEVLoMT_GLm3beiq_qGTHA/ islamhouse.com/ne/

नेपाली-Nepali--1477142409250575نيبالي/

For more details visit
www.GuideToIslam.com

GUIDE TO ISLAM

contact us :Books@guidetoislam.com

GuidetoIslam.org Guidetoislam1 Guidetoislam www.Guidetoislam.com

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة

هاتف: ٠٠٤٥٤٤٤١١٦٦٩+ فاكس: ٦٢١٠٧٩٤١١٦٦٩+ ص ب: ٢٩٤٦٥ الرياض: ١١٤٥٧

ISLAMIC PROPAGATION OFFICE IN RABWAH

P.O.BOX 29465 RIYADH 11457 TEL: +966 11 4454900 FAX: +966 11 4970126

ईसाई धर्मको वास्तविकता

“ईसाई धर्मको वास्तविकता” नामको यस पुस्तकमा ईसाई धर्मको वास्तविक सत्यता, त्यसका प्रमुख धारणा र सिद्धान्त एवं गुटहरूको बारेमा चर्चा गरिएको छ, साथै जुन थपघट यस धर्ममा विगतका युगहरूमा गरिएको थियो त्यसको वर्णनको साथै यस धर्म र बौद्ध एवं हिन्दूधर्म बीच समानताको वर्णन पनि सर्वमान्य सन्दर्भहरूको प्रकाशमा वर्णन गरिएको छ।

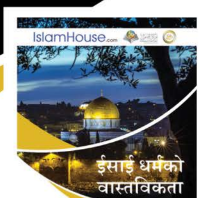

IslamHouse.com
OsoulCenter
www.osoulcenter.com